ГРАМАДЗКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ЗАСНАВАНА Ў 1920 г.

ПАГОНЯ

№ 14 (161) 5 — 11 красавіка 1996 г. Кошт свабодны

ХРЫСТОС УВАСКРОС ! І БЕЛАРУСЬ УВАСКРЭСЬНЕ !

СЛОВА КСЯНДЗА БІСКУПА АЛЯКСАНДРА КАШКЕВІЧА НА ВЯЛІКДЗЕНЬ 1996 ГОДУ

Умілаваныя ў Пане Хрыстусе, Браты і Сёстры, Любая Моладзь і Дарагія Дзеці!

Прыйшлі мы асобным чынам з Крыжам і пад Крыжам - разам з Маці Балеснай, у час Вялікага Посту, атмасьфера якога і сутнасьць Слова Божага на старонках Сьвятога Пісьма, прыгатавалі нас да перажываньня ў веры Таямніцы Пасхальных Сьвятаў.

У гэты час, молімся таксама словамі песьні Вялікоднай:

«Пане, Ты бачыш, не страшуся,
Пане, Ты бачыш, не сарамлюся,
Крыж Твой цалую, пад Крыжам кленчу,
Бо на тым Крыжы Бога майго бачу».

Угл‍ядаючыся на Езуса Хрыстуса на Крыжы, кожны хрысьціянін, лепей разумее Яго Словы: «Я ёсьць Зьмёртвыхпаўстаньнем і Жыцьцём. Хто ў мяне верыць, хоць і памрэ, жыць будзе» (Ян 11.25)

Гэта Зьмёртвыхпаўстаўшы Езус Хрыстус, пры радасным гучаньні рэзурэкцыйных званоў у нашых парафіяльных касьцёлах, стаіць перад намі і віншуе нас: «Спакой Вам».

Умілаваныя! Зычу ад усяго сэрца і ўсёй душы маёй, з пастарскай заклапочанасьцю, перадаць Вам гэтае віншаваньне нашага Пана і Адкупіцеля, прыняўшага пакуты за нашы грахі, каб кожны быў вольным дзіцём Бога.

Хай гэты Спакой ад Зьмёртвыхпаўстаўшага Езуса паселіцца ў нашых сем'ях, каб жыцьцё ў веры - маці і бацькі - стала прыкладам малітвы і цьвярозасьці для дзяцей.

Хай Спакой Езуса, праз Вас, мае Умілаваныя, будзе данесены да людзей самотных, хворых і пакутуючых, да шпіталяў, вязьніц, дзіцячых дамоў і дамоў апекі над састарэлымі, каб і Яны пачулі словы Збавіцеля: «Спакой Вам». «Я ёсьць з Вамі... Вось стаю каля дзьвярэй і грукаю... Блаславёныя...»

У такой даверлівай атмасьферы трэба нам уверавацьу Богаў Пасхальнай Таямніцы і трываць, трываць у любові і ў малітве разам з Марыяй.

І аб такой паставе веры, надзеі і любові просіць нас Сьвяты Касьцёл -наша Маці; аб такой паставе просіць нас Сьвяты Айцец Ян

Павел II, аб такой паставе веры прашу Вас я, як Біскуп Касьцёла Гарадзенскага і на перажываньне гэтых Сьвятаў Вялікоднага Баранка ўдзяляю Вам Апостальскае Блаславеньне, У Імя + Айца і + Сына і + Духа Сьвятога. Амэн.

Аляксандр КАШКЕВІЧ,
Біскуп Гарадзенскі.

ХРЫСТОС УВАСКРОС! САПРАЎДЫ УВАСКРОС!

Хрыстос на самой справе ўваскрос. Выданы Юдам, асуджаны чалавечым натоўпам, неабаронены грамадзянскімі ўладамі, укрыжаваны рымскімі ваярамі, Ён памёр за ісьціну, выкупіўшы Сваёй сьмерцю чалавечыя грахі... А ў першы дзень тыдня, стаўшага днём Яго ўваскрасеньня, памёршы на крыжы Хрыстос уваскрос - сьмерць аддала Яго, бо ня мела над Ім улады, і Хрыстос зьявіўся пяці сотням сьведкаў Яго ўваскрасеньня...

Так пачалося хрысьціянства... Цяпер яно распаўсюдзілася па ўсім сьвеце, аб'яднаўшы ў сваёй царкве людзей незалежна ад нацыянальнасьці і стану.

Вялікдзень - гэта сьвята Уваскрасеньня Хрыстовага і нашага ўваскрасеньня ў новым, маральна абноўленым жыцьці. Вялікдзень - гэта доказ рэальнасьці нашых надзеяў на вечнае жыцьцё і шчасьце ў ім.

І «калі Хрыстос не ўваскрос, дык вера вашая пустая... А калі мы ў гэтым толькі жыцьці спадзяемся на Хрыста, дык найбольш нешчасьлівыя з усіх людзей. Але Хрыстос уваскрос з мёртвых, першынцам сярод памёршых стаўся (І Кар. 15,17-20). Увесь сэнс хрысьцінскага жыцьця знаходзіцца ва ўдасканаленьні сябе і чалавечага грамадства, у чаканьні новага неба і новай зямлі абноўленых людзей з другім прышэсьцем Хрыста. «Вось кажу вам тайну: бо ня ўсе мы памрэм, але ўсе пераменімся - зьнячэўку, у імгненьне вока, пры амошняй трубе; бо затрубіць, і мёртвыя ўваскрэснуць нятленнымі, і мы пераменімся, бо тленнаму гэтаму трэба апрануцца ў нятленнасьць, і сьмяротнаму гэтаму апрануцца ў несьмяротнасьць» (І Кар. 15,51-53).

Такім чынам, хрысьцінства скіравана ў шчасьлівую вечнасьць, якой чакае чалавецтва.

Вялікоднае сьвята 1996 году адбываецца ў 400-я - юбілейныя ўгодкі Берасьцейскай Уніі праваслаўнай і каталіцкай цэркваў. Берасьцейская Унія зьяўляецца спробай хрысьціянаў ажыцьцявіць царкоўнае адзінства, пра якое маліўся Хрыстос: «Не за іх жа толькі малю, але й за тых, што ўверавалі ў Мяне па слову іх: няхай будуць усе адно: як Ты, Айцец, у ва Мне, і Я ў Табе, так і яны няхай будуць адно, каб паверыў сьвет, што Ты паслаў Мяне; (Ян.17,20-21), і якое ён прадказаў: «і станецца адно стада і адзін пастыр» (Ян.10,16).

Шаноўныя чытачы, віншую вас з радасным Вялікодным Сьвятам і малітоўна зычу вам душэўнага спакою, дастатку жыцьцёвых сілаў і дасканалай радасьці, што прынёс Госпад сваім вучням.

Сьвятар Гарадзенскай грэка-каталіцкай (уніяцкай) суполкі
а.Віктар (Данілаў).

ХТО СЕЕ ВЕЦЕР — ПАЖНЕ БУРУ

У адказ на падпісаньне ў Маскве патаемных дакумантаў аб стварэньні Супольнасьці Суверэнных Рэспублік Лукашэнка атрымаў у Менску 70-тысячнае шэсьце і мітынг пратэсту.

2 красавіка, пасьля абеду, калі велічны картэж, узначальваемы чорным «Мэрсэдэсам» за нумарам «00-01», накіраваўся па прасьпекту Скарыны ў бок аэрапорту сустракаць Аляксандра Рыгоравіча, Менск нагадваў франтавы горад. Плошча Незалежнасьці па перыметру была ачэплена шчыльнымі шэрагамі міліцыі, сьпецназу, унутраных войск. На ўсіх прылеглых перакрыжаваньнях стаялі магутныя заслоны. Узброеныя людзі, перапыніўшы заняткі, занялі студэнцкія аўдыторыі БДУ, педагагічнага універсітэту, канцэнтраваліся ў дварах. Сотні аўтобусаў, магутная дарожная тэхніка, пажарныя машыны, вадамёты, сьпецмашыны хімічных войскаў... Такім чынам улады рыхтаваліся сустрэць тых, хто заявіў аб намеры пратэставаць супраць палітыкі, якая не мае нічога агульнага з інтарэсамі беларускага народу.

Напярэдадні гарвыканкам адмовіў прадстаўнікам Народнага Фронту ў праве правесьці на плошчы Незалежнасьці пікет. Адмовіў і дэпутатам П.Знаўцу і П.Данейку правесьці там сустрэчу з выбарцчыкамі. 1 красавіка ў штаб-кватэры БНФ быў праведзены санкцыянаваны Менскай пракуратурай вобыск. З самай раніцы «вертыкальнае» радыё папярэдзіла, што супраць прыйшоўшых на плошчу будзе прыменена сіла. Адбылася «утечка» інфармацыі, што сьпецслужбам выдадзеныя баявыя патроны і супрацьгазы... Ішла масіраваная псіхалагічная апрацоўка людзей. Мэта — застрашыць, запалохаць, дэзарыентаваць і дэзінфармаваць.

Аднак, нягледзячы на перакрытыя дарогі, на паралізаваны рух транспарту да 17 гадзінаў на подступах да паштамту і гатэля «Менск» сабралася прыблізна 10 тысячаў чалавек пад бел-чырвона-белымі сьцягамі. Хвілін 20 ішло пазіцыйнае супрацьстаяньне пратэстуючых з міліцыяй і сьпецназам. Праз кожныя некалькі хвілін з магутнага дынаміка гучала паведамленьне, што акцыя пратэсту несанкцыянавана, што ўдзельнікаў пакараюць. Раз-пораз абвяшчалася, што «групы вашых адзінадумцаў» ідуць паралельнымі прасьпекту вуліцамі туды, дзе «мітынг дазволены» - у актавай зале інстытуту «Белгідравадгас» на вул.Варвашэні. Маўляў, даганяйце іх.

А тым часам сілы ахоўнікаў плошчы Незалежнасьці ўсё павялічваліся. Вось пабліскваючы шчытамі падцягваюцца новыя аддзелы сьпецназу. І дэманстранты, каб не ўцягнуцца ў загадзя падрыхтаваную ўладамі правакацыю, накіроўваюцца ў бок вул.Варвашэні.

У раёне Нацбанку, дзе тратуар перагароджаны, шэсьце міжволі выплеснула на прасьпект і запоўніла яго. З дапамогай дубінак сьпецназ рабіў адчайныя спробы вызваліць праезжую частку. Але людзкое мора ўжо нельга было ўтаймаваць. У калону ўліваліся ўсё новыя і новыя людзі. Пасьля таго, як амаль 40-тысячная калона павярнула на вуліцу, якая вядзе да опернага тэатру, стала ясна, што нават тыя 10 тысяч міліцыянтаў, якія падцягнуў у цэнтр Менска Лукашэнка, нічога ня могуць зрабіць. Бо зноў на вуліцы сталіцы выйшаў яе сапраўдны гаспадар - Яго Вялікасьць Беларускі Народ.

На вялікі жаль, "дзякуючы" правакацыйнай дзейнасьці менскіх вертыкальшчыкаў, давялося яму там быць не адну гадзіну. Падыйшоўшы да інстытуту «Белгідравадгас», калона, якая да таго часу налічвала каля 70 тысяч чалавек, вымушаная была гуртавацца на гурбах непрыбранага сьнегу, на трамвайных пуцях. Больш таго. Высьветлілася, што прапанаваная ўладамі зала зьмяшчае толькі 250 чалавек, а сам інстытут ачэплены сьпецназам і зачынены. Прайшоўшы 5 кіламетраў, калона зноў рушыла ў дарогу - да Палаца спорту. Канешне, людзі больш сталага ўзросту чыста фізічна не маглі вытрымаць такі маршкідок. Многія з іх адсталі. І тым ня менш пасьля некалькіх лакальных сутычак са сьпецназам, пераадолеўшы яшчэ 5 кіламетраў, больш 50-ці тысяч чалавек сабраліся на тым самым месцы, дзе 31 сакавіка Прэзідэнт, затраціўшы больш аднаго мільярда бюджэтных грошай, рабіў спробу арганізаваць сабе «усенародную» падтрымку.

Тады, прывезеныя з розных куткоў Беларусі на «Ікарусах» людзі, атрымаўшы салідныя камандыровачныя, аказаліся здатнымі толькі на тое, каб моўчкі пастаяць хвілін 15-20. Потым распачалося бегства. Пасьля таго, як мітынг скончыўся, на плошчы ўмомант не засталося нікога. Толькі міліцыя яшчэ доўга зьбірала патаптаныя партрэты Лукашэнкі, кінутыя проста пад ногі чырвона-зялёныя сьцягі ды іншыя сьведчаньні таго, што «народ одобряет».

2 красавіка сабраліся іншыя. Не па загаду начальнікаў, а па загаду сэрца. Нягледзячы на патрабаваньне мітынгу прадставіць гукаўзмацняльную апаратуру, гэтага зроблена не было. І тым ня менш, людзі выказалі сваё рашучае непрыманьне антынароднай дзейнасьці Прэзідэнта. «Луку - на муку», «Луку - у маўзалей», «Жыве Беларусь», «Моладзь за Беларусь», - магутным рэхам пракатвалася па прасьпекту Машэрава. Пасьля выступаў Паўла Знаўца, Сяргея Антончыка, Лявона Баршчэўскага мітынг адзінагалосна прыняў наказ дэпутатам Вярхоўнага Савету, у якім, у прыватнасьці, гаворыцца:

(Заканчэньне на стар. 2)

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

ПАКІНЬЦЕ РАДЗІМУ ДЗЕЦЯМ!

1 і 2 красавіка, нягледзячы на жарты прыроды, гарадзенская Рада БНФ і прадстаўнікі некаторых іншых дэмакратычных арганізацый горада ладзілі ля будынку аблвыканкаму пікеты ў абарону незалежнасьці Беларусі. Удзельнікі акцыі патрабавалі ад уладаў спыніць гандаль дзяржаўным суверэнітэтам, прытрымоўвацца Канстытуцыі краіны.

На пікетах была распаўсюджана ўлётка, у якой, між іншым, гаварылася: «Два гады назад, зьвяртаючыся да народу, Лукашэнка абяцаў усім нам запусьціць заводы, спыніць рост цэнаў, вярнуць згубленыя ўклады, пасадзіць Кебіча і 70 карупцыянераў з яго акружэньня. Яшчэ Лукашэнка абяцаў пайсьці ў адстаўку, калі за два гады ён не палепшыць наш дабрабыт... Каб пазьбегнуць адказнасьці, каб ўратаваць сябе ад народнага суду, Лукашэнка і яго акружэньне дадумаліся зьнішчыць Беларусь як незалежную і свабодную краіну. Менавіта гэтым тлумачыцца жаданьне Лукашэнкі «зьінтэгравацца» з Расеяй... Адбываецца здрада, якой ня ведала гісторыя!»

Свой, «альтэрнатыўны» пікет накшталт аплочанага з дзяржаўных сродкаў прапрэзідэнцкага мітынгу ў Менску, выставілі і мясцовыя «інтэгральшчыкі». Выкладчык кафедры фізвыхаваньня сельгасінстытуту сп. Філіпаў прывёў да аблвыканкаму некалькі сваіх студэнтаў, якія амаль усе хутка ўцяклі. Цікава, як на гэтую акцыю прарэагуе кіраўніцтва «дэідэалагізаванай» народнай адукацыі?

Вінцук МАЛЬСКІ.

ХТО СЕЕ ВЕЦЕР – ПАЖНЕ БУРУ

(Заканчэньне. Пачатак на стар. 1)

«Мы... патрабуем зрабіць усё магчымае для адстаўкі А.Лукашэнкі. Мы заяўляем рашучы пратэст супраць палітычных гульняў у «саюз з Расеяй», разгорнутых зьбанкрутаваным рэжымам Лукашэнкі... Мы заклікаем Вас памятаць, што страта дзяржаўнасьці Беларусі пазбаўляе перспектывы наступныя пакаленьні яе жыхароў... Патрабуем ад Вас не ратыфікаваць любыя пагадненьні, што пагражаюць Беларусь у калонію нестабільнай ваюючай дзяржавы».

Было абвешчана, што дэмакратычныя сілы Беларусі рыхтуюць 26 красавіка, у дзень 10-х угодкаў чарнобыльскай трагедыі, якая адбылася ў той краіне, якую імкнецца вярнуць Лукашэнка, і пад тым сьцягам, які ён ужо вярнуў, агульнабеларускі «Чарнобыльскі шлях». Ён пачнецца а 17-й гадзіне шэсьцем ад Акадэміі Навук да плошчы Незалежнасьці.

Мікола ТУРАВЕЦ.

РАДЫЯЦЫЯ ВЫНІШЧАЕ НАЦЫЮ...

У мінулым годзе ўпершыню за апошнія гады сьмяротнасьць насельніцтва ў забруджаных радыяцыяй раёнах Гарадзеншчыны (14,8 працэнта на тысячу чалавек) перавысіла сярэднебалансны пакачык (13,6%). Пра гэта на прайшоўшай учора прэсканферэнцыі, прысьвечанай 10-м угодкам чарнобыльскай трагедыі, паведаміў галоўны радыёлаг упраўленьня аховы здароўя аблвыканкаму сп.Юргель. Сёньня на тэрыторыі вобласьці ў Дзятлаўскім, Карэліцкім, Іўеўскім, Лідзкім, Навагрудзкім і Смаргонскім раёнах пражывае каля 50 тысячаў чалавек. Сярод іх - 12 тысяч дзяцей.

Вітаўт РУДНІК.

БЕЛАРУСКІХ МІЛІЦЫЯНТАЎ СУСТРАКАЛІ ТАТАРСКІМ СЬЦЯГАМ

Значную колькасьць тых, хто прыехаў дзеля падтрымкі Лукашэнкі ў зьдзяйсьненьні акту «яднаньня», складалі міліцыянты. Прычым міліцыянты ў форме МУС Беларусі. Яны былі адным з трох колаў аховы, якія ачапілі цягнік і шлях з Беларускага вакзалу. Такім чынам, атрымліваецца, што «большое стечение народу» вербавалі непасрэдна ў Маскве. Аб гэтым сьведчыць тое, што спачатку нехта з маскоўскай мэрыі патэлефанаваў нават старшыні нашага культурнага таварыства і прапанаваў прыняць удзел у гэтым ганебным сьпектаклі. Мы ўжо пачалі планаваць, як пранесьці з сабой бел-чырвона-белыя сьцягі і лозунг «Живе независимая Беларусь», як выказаць свае адносіны да Лукашэнкі... Але, напэўна, пазьней гэтаму чалавеку з мэрыі растлумачылі, хто такія беларусы з таварыства культуры і каго трэба, а каго ня трэба запрашаць.

Больш цікавай была сустрэча «усенароднаабранага» на вакзале. Відаць, адміністрацыя вакзалу яшчэ ня мела ў запасе «чырвона-зялёных». Таму некаму тэрмінова прыйшлося рабіць тры такія сьцягі, каб вывесіць на пяроне.

Гэта, вядома, быў сапраўдны шэдэўр. Вертыкальнай белай паласы ўвогуле ня было, як ня было і арнаманту. А зялёная паласа займала амаль палову шырыні. Атрымалася, што сустракаюць Прэзідэнта Беларусі, а вывесілі татарскі сьцяг (менавіта татарскі сьцяг мае такія колеры - чырвоны і зялёны).

Вось і паспрабуй не задумацца над словамі тых людзей, якія распаўсюджваюць чуткі, што бацька нашага прэзідэнта - ці то цыган, ці то татарын.

Аляксей БУКА,
сябра Рады Маскоўскага Таварыства Беларускай Культуры імя Ф.Скарыны.

ПІКЕТ У ЛІДЗЕ

З 28 сакавіка каля Лідзкага Дому гандлю выстаўлены пастаянны пікет БНФ «Адраджэньне» супраць аб'яднаньня з Расеяй.

Лозунг пікету: «Саюз з Расеяй сёньня - цынкавыя труны з Чачні заўтра, а жабрацкая торба -заўсёды». Праводзіцца збор подпісаў пад зваротам да Вярхоўнага Савету, у якім патрабуецца абараніць незалежнасьць і суверэнітэт Беларусі, а таксама не ратыфікаваць дамову ад 2 красавіка. Сабраны першыя сотні подпісаў.

Станіслаў СУДНІК.

ШЭСЬЦЕ Ў МАЛАДЭЧНЕ

25 сакавіка прадстаўнікамі БНФ і АГП у Маладэчне быў наладжаны мітынг-шэсьце, прысьвечаны 78-м угодкам заснаваньня БНР.

Былы «галоўны гарадзкі дворнік», а цяпер прэзідэнцкі вертыкальны сп.Татарыновіч забараніў правядзеньне ўрачыстай часткі гэтага мерапрыемства каля каменя «Пакутнікам за Волю і Незалежнасьць Беларусі». Але каля тысячы маладэчанцаў стройнымі калонамі, расквечанымі нацыянальнымі сьцягамі і сімволікай пад кліч «Жыве Беларусь!» усё ж рушылі на раней намечанае імі месца. Каля памятнага каменя з невялікімі прамовамі выступілі старшыня Маладэчанскай рады БНФ сп.А.Капуцкі і сябра АГП, памочнік намесьніка старшыні ВС сп.Г.Карпенка, сп.Костка. Пасьля хвіліны памяці ад прадстаўнікоў БНФ, АГП і даволі шматкольнай маладзёжнай дэлегацыі да падножжа помніка былі ўскладзены кветкі і вянкі. Напрыканцы імпрэзы прысутныя наведалі прысьвечаную 78-м угодкам БНР выставу мясцовых мастакоў, якую прадставіў сябра Саюзу мастакоў Беларусі, сябра БНФ «Адраджэньне» сп.К.Харашэвіч.

Алесь ЦАДКО.

СЛОНІМ СУПРАЦЬ ЛУКАШЭНКАЎСКАЙ ІНТЭГРАЦЫІ

24 сакавіка на вечарыне, прысьвечанай 78-м угодкам Беларускай Народнай Рэспублікі, быў прыняты зварот да прэзідэнта Беларусі і Вярхоўнага Савету.

Удзельнікі вечарыны запатрабавалі ад уладаў разьвіваць з Расеяй, як і з іншымі краінамі сьвету, толькі ўзаемавыгадныя адносіны, захаваўшы самае сьвятое - Незалежнасьць Беларусі, праводзіць палітыку Нацыянальнага Адраджэньня, спыніць зьдзек над беларускай мовай, перастаць глуміцца над беларускай гісторыяй, ды заняцца нарэшце не палітыканствам, а эканомікай, прызначыць усенародныя выбары кіраўнікоў мясцовых Саветаў, аберагаць Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь.

Іван Бядко.

«РЭВІЗОР» НЕ ПРЫЕХАЎ

У 16 гадзін 28 сакавіка ў Доме афіцэраў Горадні павінна была адбыцца сустрэча ветэранаў горада з саветнікам прэзідэнта РБ Сяргеем Посахавым. Гарадзенскія актывісты апазіцыі пікетам выказалі свой пратэст супраць антыдзяржаўнай палітыкі прэзідэнта і яго асяроддзя. На пікеце прысутнічала каля 20-ці чалавек з плакатамі «Абаронім незалежнасьць Беларусі», «Саюз з Расеяй - шлях да вайны», «Расейскім пагонам няма месца на Беларусі». Але «віноўнік торжества» да месца прызначэньня так і не даехаў.

Ул. інф.

АБУРЭНЬНЕ НЕВЯДОМЫХ ПІСЬМЕНЬНІКАЎ

Значна палітызаваліся апошнім часам аматары пісаць на сьценах. Адным з улюбёных месцаў майстроў графіці стаў мост ля аўтавакзалу. Сьпярша яго аздобілі пагрозьлівым заклікам «Душы бальшавіцкую гадзіну!», а пасьля таго, як надпіс сьцерлі, запатрабавалі: «Лукашэнку за зьдзек над народам - пад суд!» Падобныя лозунгі зьявіліся ў горадзе на розных будынках. Не ўхваляючы форму пратэсту, нельга не пагадзіцца са справядлівым абурэньнем невядомых «пісьменьнікаў».

Марцін КАЛАМУТНЫ.

ЗНОЎ У МАСКВЕ ВЫРАШАЕЦЦА ЛЁС БЕЛАРУСАЎ

Нарэшце расейскія «патрыёты» могуць быць задаволеныя. Падзеі апошніх тыдняў паказалі, што іх краіну, калі не паважаюць, (што «патрыётам» асабліва і не патрэбна) дык баяцца напэўна. Так што з «вялікасьцю» усё ў парадку і бліжэйшыя месяцы ўвесь сьвет будзе з непакоем назіраць за прэзідэнцкім марафонам у Расеі. Хто зойме трон - Ельцын, Жырыноўскі ці Зюганаў? Што чакае чалавецтва на парозе 3-га тысячагоддзя?

Заходнім краінам ня хочацца зноў баяцца за свой дабрабыт і спакой. Яны як змогуць будуць дапамагаць Ельцыну, бо да яго ўжо прызвычаіліся. І галоўнае - невялікімі падачкамі можна ўтрымаць у раўнавазе «расейскага мядзьведзя». Нашыя бліжэйшыя суседзі пацiраюць бакі ад яшчэ нядаўніх яго «абдымкаў». Яны з усёй моцы імкнуцца, калі не ўступіць у НАТА, дык хоць бы атрымаць гарантыі, што іх зноў не аддадуць пад апеку «старэйшаму брату». У гэтым сэнсе для посткамуністычных краінаў небясьпечным зьяўляецца кожны з прэтэндэнтаў, але Ельцын менш за іншых, бо час ад часу прыслухоўваецца да заўваг Захаду.

А што ж мы? Выставіўшы свой народ на сорам перад усім сьветам, прэзідэнт, ад нашага імя цягне нас да згубы. Няма сэнсу зараз спрачацца: ці час страчаны, ці нам яго не хапіла. Рэальна, акрамя пратэстаў на неафіцыйным узроўні, мы нічога зрабіць ня можам. Спадзявацца на дапамогу дэмакратычных дзяржаў няварта. Яны ня будуць сварыцца з Расеяй, а для супакаеньня сумленьня у іх ёсьць рэферэндум, які ўсе прызналі, нягледзячы на яго фальшывасьць. Застаецца назіраць, як ізноў у Маскве вырашаецца лёс беларусаў. У адным зараз з прэзідэнтам можна пагадзіцца: сёньня адна надзея на расейскі народ.

Калі рабіць прагнозы, дык, на маю думку, самай небясьпечнай для Беларусі будзе перамога Зюганава. Ён даволі хутка можа дамовіцца з нашым прэзідэнтам. А камуністы ніколі ня зьменяцца, яны, напэўна, зноў пачнуць разьдзьмухваць вогнішча сусьветнай рэвалюцыі, і Беларусь можа стаць першым паленам, якое павінна згарэць на камуністычным алтары. Ведаючы такія рысы камуністаў, беларусам прыдзецца змагацца ўсімі магчымымі сродкамі. Дзеля таго, каб абараніць годнасьць нацыі і закласьці падмурак вызваленьня наступным пакаленьням. Бо пры абыякавасьці большай часткі насельніцтва і наяўнасьці вялікай пятай калоны, адстаяць незалежнасьць наўрад ці ўдасца. (Варта таксама нагадаць прэзідэнту, што пасьлядоўнікі Леніна-Сталіна заўсёды жылі па зэкаўскіх законах. Яны лічыліся толькі з тымі, хто аказваў супраціўленьне і грэбавалі «шасьцёркамі». Таму Лукашэнку ня варта спадзявацца на тое, што з ім падзеляцца ўладай. У лепшым выпадку -дадуць ордэн Леніна і накіруюць умацоўваць калгасны лад, а моцна наогул забудуць пра яго існаваньне).

Пры ўмове, калі пераможа Жырыноўскі, як гэта ня дзіўна, абаронцам Беларусі можа стаць сам Лукашэнка. Як чалавек вельмі падобны на Вольфавіча, ён напэўна разумее, што той яго можа папросту зьнішчыць і як палітыка, і як асобу. Дзяліцца славай стваральніка Вялікай Расеі Жырыноўскі ні з кім ня будзе. Ён выкарыстае Лукашэнку, а затым абвінаваціць яго ва ўсіх сьмяротных грахах. Рыгоравіч ня так даўно сам гэтак жа зрабіў са старым Вярхоўным Саветам. І ні якія запэўніваньні ў любові не дапамаглі. Яшчэ, як чалавек вельмі злапамятны, беларускі прэзідэнт пра «конюха» напэўна таксама не забыў.

Нарэшце, калі пераможа Ельцын, поўнага зьнішчэньня беларускай незалежнасьці хутчэй за ўсё не адбудзецца. Сёньняшні прэзідэнт Расеі спрабуе будаваць рынак і таму будзе кіравацца як палітычнымі, так і эканамічнымі інтарэсамі сваёй краіны. А трымаючы Беларусь у стане юрыдычнай незалежнасьці (Расея і так мае ўсё, што ёй трэба: тэрыторыю, якой можа распараджацца, як хоча і задарма, фактычная расейская мяжа праходзіць там жа, дзе і пры СССР), дык Беларусь застанецца абарончым буферам Расеі. Пакуль нельга выкарыстоўваць беларусаў у Чачні і Таджыкістане, але ж з Рыгоравічам лёгка дамовіцца. Зараз зробяць наддзяржаўныя структуры - будзе куды чыноўнікаў уладкоўваць. Нафту пакуль можна прадаваць і па зьніжаным кошце. Усё роўна хутка трэба ўводзіць сусьветныя тарыфы. Яшчэ можна правяраць рэакцыю Захаду на ваяўнічыя заявы: калі што - дык Беларусь незалежная, самі ведаеце, які там прэзідэнт. І галоўнае, ня трэба несьці адказнасьць за стан жыцця людзей. Выгадна выкарыстоўваць зьбяднелых беларусаў, якія бачаць шчасьце толькі ў далучэньні да Расеі, як прыклад іншым. А калі далучыць, дык трэба, хаця дзеля прыкладу, даваць шчасьце. А дзе ж яго ўзяць?

Адна Беларусь Ельцыну не патрэбна - вось выкарыстаць яе дзеля адраджэньня ўсёй імперыі - гэта іншая справа. А пакуль ён заўсёды будзе за далучэньне Беларусі, але ўвесь час нешта будзе перашкаджаць. Пры перамозе Ельцына ў нас застанецца шанц дэмакратычным шляхам зьмяніць сваё жыцьцё да лепшага і выратаваць Беларусь.

Дз.КІСЕЛЬ.

Карыкатура запазычана з газеты "Зважай"

ГРАМАДЗТВА

БЫЦЬ ЦІ НЯ БЫЦЬ?

Тое расейскае багацьце, якое знаходзіцца ў нетрах гэтай краіны, яшчэ не азначае і не забясьпечвае высокі жыцьцёвы ўзровень насельніцтва Расеі. На Беларусі справы зусім іншыя — у нетрах, здаецца, яшчэ нічога не здабывалася, а наш народ дастаткова багаты: і ў ранейшыя часы жыў лепей за расейцаў, і зараз мы жывем на іхнім ўзроўні.

Таму Беларусь увесь час уяўляла для Расеі інтарэс як працавіты, высокакваліфікаваны народ, і ў гэтым плане мы заўжды станавіліся эканамічным донарам для Расеі. На Беларусі выраблялася многа тавараў, і значная іх частка паступала ў Расею. З моманту абвяшчэньня незалежнасьці гэтая сітуацыя не зьмянілася. Вось прыклады, як гэта ажыцьцяўляецца праз паліўна-энергетычны комплекс. Паколькі Беларусь цалкам залежыць ад Расеі ў пастаўках паліва, то Расея з самага пачатку абвясьціла, што будзе прадаваць нам нафту па сусьветных цэнах. У выніку Беларусь гандлявала з Расеяю на ўмовах, калі цэны на нафту выстаўляліся на ўзроўні сусьветных, а з беларускага боку тавары ішлі па бартэру (таму што не было валюты) у пяць— шэсьць разоў таньней за сусьветныя. Значыць, што мы плацілі за расейскую нафту ў 5—6 разоў даражэй за сусьветны ўзровень. Гэта можна пацьвердзіць, калі паглядзець каціроўкі замежных біржаў на бульбу, мяса, калійныя солі і г.д. Ішло абрабаваньне Беларусі. Прыдумаў гэта «вялікі дэмакрат» Гайдар (так званая парогавая эканоміка Гайдара). Усе краіны, якія выйшлі з СССР, трапілі ў гэтую пастку. Усе рэспублікі, якія залежалі эканамічна ад Расеі, сталі яе донарамі.

Але эканамічныя працэсы ў нашай краіне ішлі — сітуацыя мянялася. Пастаўкі нашай прадукцыі за мяжу на захад павялічыліся, у той час як у Расею яны скарачаліся (таму што Расея з намі не разылічвалася за атрыманую прадукцыю). Калі наша прадукцыя пайшла на захад — пачала паступаць валюта. І тады, калі мы маглі плаціць валютаю, Расея абвяшчае, што цэны на нафту будуць сусьветнымі, і ня толькі сусьветнымі, а на 30 працэнтаў вышэй за сусьветныя.

Што паралельна робяць расейскія фінансавыя групы? Згубіўшы магчымасьць манапольна валодаць нафтавым рынкам і рынкам нафтапрадуктаў на Беларусі, ім трэба было правесьці захоп нафтаперапрацоўчых заводаў на Беларусі. Гэта быў стратэгічны ход, бо ўжо сёньня відаць, колькі Беларусь губляе на тым, што выкарыстоўвае ў якасьці паліва расейскі газ. Нафты ў Расеі няма, для таго каб нас цалкам забясьпечыць, і болей ніколі ня будзе. І таму нам падсунулі газ. Спальваючы газ, мы атрымліваем нашу цеплавую і электрычную энергію на 30-40 працэнтаў даражэй, чым калі б мы спальвалі сваю мазуту, набытую па сусьветных цэнах, скажам, на захадзе.

На сёньняшні дзень 80 працэнтаў Мазырскага нафтаперапрацоўчага заводу належыць «Слаўнафце», 74 працэнты акцый аб'яднаньня «Нафтан» перайшлі дзьвюм расейскім кампаніям «ЛУКойл» і «Юкас». Гэта выклікана ў першую чаргу страхам перад утварэньнем Балта-Чарнаморскага нафтавага калектару. Паклаўшы руку на нафтаперапрацоўчыя прадпрыемствы, можна дыктаваць, адкуль павінна нафта прыходзіць і куды яна павінна ісьці. І можна фармаваць структуру спажываньня энэрганосьбітаў у Рэспубліцы Беларусь.

Пастаўляючы зараз нам газ, Расея фактычна кантралюе ўсю нашу энергетыку. Высокія цэны, якія ўстанавіла Расея на газ (яны зараз фактычна на ўзроўні сусьветных), не дазваляюць беларускім заводам выпускаць тавары, якія былі б канкурэнтаздольнымі ня толькі на сусьветным рынку, але нават на рынку Расеі. Такім чынам Расея абараніла сябе. Нідзе ў сьвеце няма такога становішча, каб кошт энерганосьбітаў у кошце прадукцыі складаў 30 працэнтаў. Цана энерганосьбітаў для нашых заводаў у тры разы вышэй за сусьветную (калі, напрыклад, параўнаць яе з краінамі Скандынавіі ці хаця б з Літвою). Сёньня выгадней спыніць усе электрастанцыі на Беларусі і атрымліваць электраэнергію з Літвы, чым выраблць уласную.

Усю гэтую сітуацыю працягвае «нулявы варыянт», які падпісаў наш прэзідэнт. Нават калі б у Беларусі не было ніякіх даўгоў, то гэты доўг трэба было б прыдумаць. Скажам, па нафце няма ніякіх даўгоў. Там камэрцыйныя фірмы разьлічваюцца паміж сабою, а на ўзроўні дзяржаў ніякіх разьлікаў няма. Для таго, каб увесьці дзяржаўную залежнасьць, і існуе дзяржаўны разьлік па газу (хаця, па сутнасьці, Газпрам зьяўляецца акцыянерным таварыствам і яго дачыненьні да расейскага ўраду ідуць толькі праз Чарнамырдзіна). На Ўкраіне зараз за газ разьлічваюцца толькі камерцыйныя фірмы, дзяржава ніякага дачыненьня да гэтага ня мае, і там гэтыя пытаньні зьнятыя.

Увесь гэты час на Беларусі праводзілася неаканаляльная палітыка. Палітыка, пры якой улада быццам бы належыць народу, а ўся фінансава-прамысловая структура пачынае пераходзіць у Расею. Мы перастаем быць гаспадарамі на сваёй зямлі. Той, хто кантралюе інфраструктуру, той кантралюе і тэрыторыю. Нафтаперапрацоўчы комплекс Беларусі — гэта адзін з найважнейшых элемэнтаў інфраструктуры. Сваю інфраструктуру мы фактычна здалі Расеі. Далей будуць адбывацца новыя здачы. Ужо існуе сьпіс прадпрыемстваў, якія плянуецца перадаць Расеі. А даўгі зноў будуць прыдумляць, і прадпрыемствы зноў пойдуць пад доўг.

У прынцыпе, нас рабавалі і працягваюць рабаваць. Сёньня аднаго эканамічнага абрабаваньня становіцца ўжо мала. Пачынаюць раскручвацца пытаньні далей — у палітыцы і геапалітыцы. Расеі трэба кантраляваць тэрыторыю больш шчыльна, каб атрымліваць з гэтай тэрыторыі большыя даходы для сябе. Таму мы і маем той палітычны націск, які добра відаць у палітыцы Лукашэнкі.

Ацэньваючы сітуацыю, якая склалася на Беларусі, мы бачым, што паўстала пытаньне — быць ці ня быць Беларусі як суверэннай дзяржаве. Ідзе здача незалежнасьці, здача суверэнітэту Беларусі. Беларусь можа перастаць быць дзяржаваю. Пад пагрозаю само існаваньне беларускага народу.

Станіслаў ГУСАК.

ЗАМЕСТ «РОГ І КАПЫТОЎ» — «КАПЫТЫ І РОГІ»?

Гарадзенскія ўлады напрыканцы сакавіка вымушаныя былі адмяніць сваё рашэньне ад 21 чэрвеня мінулага году. Зацьверджанае тады часовае палажэньне аб аказаньні платнай метадычнай і арганізацыйна-тэхнічнай дапамогі і выкарыстаньне атрыманых грашовых сродкаў упраўленьнем гандлю і грамадзкага харчаваньня парушала законы «Аб супрацьдзеяньні манапалістычнай дзейнасьці і разьвіцьцю канкурэнцыі», а таксама «Аб мясцовым кіраваньні і самакіраваньні».

З гэтай нагоды 12 сакавіка старшыня гарадзенскага абласнога тэрытарыяльнага камітэту па антыманапольнай палітыцы Леанід Кардаш накіраваў у гарвыканкам Прадпісаньне аб ліквідацыі парушэньняў антыманапольнага заканадаўства. У гэтым дакуманьце гаварылася, што ў зацьверджаным летам 1995 году Палажэньні заказчыкі «понуждались» (так пададзена ў арыгінале - аўт.) заключаць дамовына аплату арганізацыйна-кансультатыўнай дапамогі грамадзянам, якія зьвярталіся за дазволам на гандлёвую дзейнасьць.

Адмяніўшы гэтае рашэньне, гарадзкія ўлады вывучаюць мэтазгоднасьць стварэньня... новай структуры «для зьдзяйсьненьня метадычнай і арганізацыйна-тэхнічнай дапамогі прадпрыемствам і арганізацыям гандлю».

В.М.

НОВАЙ СЬПЕЦШКОЛЫ НЯ БУДЗЕ?

Гарадзенскі гарвыканкам прыняў 20 сакавіка рашэньне аб вызваленьні ўпраўленьня капітальнага будаўніцтва гарвыканкаму ад уплаты за карыстаньне зямельнымі ўчасткамі, адведзенымі пад будаўніцтва дзьвюх новых школ у Горадні.

Будаўніцтва школы на 1296 месца на вуліцы Рэпіна і сьпецшколы (для разумова адсталых людзей) на вуліцы Дамброўскага закансервавана яшчэ ў лістападзе мінулага году. Між тым, як паведамляла «ПАГОНЯ», пастановай Галоўнага дзяржаўнага санітарнага ўрача Гарадзенскага цэнтру гігіены і эпідэміялогіі сп.Келдыша санітарна-гігіенічныя ўмовы і стан будынку сьпецшколы N 4 прызнаны шкодным для здароўя вучняў...

В.Р.

ДАЙШЛІ ДА РУЧКІ, А ЦЕРПІМ

У Навагрудзкіх хлебных магазінах пачалі красьці кавалкі батонаў. Адломяць і ў кішэню, пакуль ніхто ня бачыць. Далей, здаецца, ужо няма куды.

ЭКАЛАГІЧНАЯ КАТАСТРОФА НЕ АДБЫЛАСЯ

21 сакавіка на 120-м кіламетры шашы Менск - Горадня грамадзянін Расейскай Федэрацыі Х. ня справіўся з кіраваньнем аўтамабіля ЗІЛ-130, выехаў на паласу сустрэчнага руху і сутыкнуўся яшчэ з адным ЗІЛам, які вёз аміяк. Грузавік з аміякам заляцеў у ковет і перакуліўся. Але, дзякуй Богу, ёмістасьць з аміякам вытрымала і, як заверыў начальнік штаба грамадзянскай абароны Івейскага раёну У.Тонкі, уцечкі небясьпечнага для жыцьця газу не адбылося.

Вацлаў СЯРПІНСКІ.

БІЗНЕС-ЦЭНТР У БЕРАСЬЦІ

29 сакавіка ў Берасьці адчыніўся Берасьцейскі бізнэс-цэнтр, створаны ў межах праекту Міжнароднай Фінансавай Карпарацыі «Падтрымка прыватнага прадпрымальніцтва ў Беларусі».

БРЕСТ БИЗНЕС ЦЕНТР

Фінансавую дапамогу ў яго стварэньні зьдзейсьніў Брытанскі фонд Ноў-Хаў. На ўрачыстым адкрыцьці прысутнічаў прадстаўнік гэтага фонду Юры Шырокі, а таксама Надзвычайны і Паўнамоцны пасол Вялікабрытаніі ў Беларусі сп.Джэсіка Пірс.

На працягу году цэнтр будзе прадстаўляць сваім кліентам - кіраўнікам малых прыватных прадпрыемстваў - бясплатныя паслугі ў трох мікраёнах: навучаньне бізнэс-планаваньню і семінары, прамыя кансультацыі і інфармацыйныя паслугі. Першыя слухачы, якія прайшлі ў Цэнтры інтэнсіўныя пяцідзённыя курсы, ужо атрымалі сертыфікаты аб сканчэньні курсу па бізнэс-планаваньню.

А КАЛІ Б НЕ БЫЛО ПРЫВАТЫЗАЦЫІ?

Дзякуючы прыжыўшайся ў Горадні практыцы правядзеньня аўкцыёнаў па продажу камунальнай уласнасьці, мясцовыя ўлады маюць сёньня зусім ня лішнюю грашовую крыніцу. Так, за кошт прыбытку, атрыманага аддзелам па кіраваньню камунальнай маёмасьцю і прыватызацыяй гарвыканкаму, пералічана 126 мільёнаў рублёў на набыцьцё аўтатранспарту. Яшчэ 4 мільёны атрымае гарадзкі камітэт Чырвонага Крыжа. Гэтыя сродкі пойдуць на аплату камунальных паслугаў. А з грашовага пірага, сьпечанага гарадзенскімі прыватызатарамі, перападзе кавалак коштам у адзін мільён і сярэдняй школе N 8. 9 красавіка школьнікі будуць прымаць дэлегацыю ліцэя «Артэруар» з французкага горада Брэста.

Вітаўт РУДНІК.

ХЛЕБ ПАДАРАЖЭЕ

Значна павышаны закупачныя цэны на зерне ў 1996 годзе. Так, за тону жыта дзяржава зьбіраецца плаціць ад 113 да 130 долараў супраць 73 летась. Тона пшаніцы ў залежнасьці ад якасьці будзе каштаваць 126-234 долары. Было 100-120 долараў. Ячмень пацягне на 126-130 долараў. Летась было 110. Таму чакайце павышэньня цэнаў на хлеб толькі з гэтай прычыны ў 2 разы, на булкі - ў 3 разы, на піва - ў 1,3 раза.

НЕ ПЛАЦІЦЬ - ДЫК НЕ ПЛАЦІЦЬ

Больш за 6 мільярдаў рублёў завінаваціліся ў бюджэт прадпрыемствы Ліды. Самыя злосныя неплацельшчыкі: ліцейна-механічны завод, завод электравырабаў «Лідсельмаш».

Вацлаў СЯРПІНСКІ.

ХАЛАСЬЦЯКОМ ЖЫЦЬ ДАРАЖЭЙ

Рэзкае павышэньне коштаў аплаты за пражываньне ў інтэрнатах абрынулася на галавы бяздомных іх насельнікаў. Бяздомных таму, што пару квадратных метраў у будынку казарменнага тыпу цяжка назваць уласным жытлом. Плата ў месяц за так званае ложка-месца зараз складае ад 110 да 170 тысячаў. Напрыклад, у інтэрнаце абласнога ўпраўленьня культуры (па вуліцы Рэпіна,3) грашовы збор вырас у два(!) разы (з 80 да 160 тысячаў). Родная дзяржава (каму яна служыць?) гатова са зьбяднелых людзей вытрэсьці астатняе. Некаторыя гаспадары інтэрнацкіх установаў выявілі і арыгінальнасьць - пераразьлік аплаты ў іх тычыцца толькі халасьцяцкіх асобаў.

Хельмут КАМЕНСКІ.

КАМУНІСТЫ СПЫНЯЦЬ ПРЫВАТЫЗАЦЫЮ?

Пасьля некаторай зімовай сьпячкі зноў актыўна завіравала палітычнае жыцьцё ў Маладэчне. Яшчэ нядаўна ў горадзе выступалі дэпутаты ВС, сябры АГП сп.Багданкевіч і сп.В.Шлыньдзікаў, а ўжо ў суботу 23 сакавіка маладэчанцы мелі магчымасьць наведаць месца пастаяннага зборышча мясцовых камунафашыстаў - актавую залу палітэхнікума, дзе з прамовамі выступаў старшыня пастаяннай камісіі ВС па правах чалавека, нацыянальных пытаньнях, сродках масавай інфармацыі, сувязях з грамадзкімі аб'яднаньнямі і рэлігійнымі арганізацыямі, сябра фракцыі ПКБ у ВС сп.І.Катляроў.

Нягледзячы на шчыра расклееныя афішы, на сустрэчу прыйшло каля 70-ці пераважна сталага ўзросту чалавек. Даклад сп.Катлярова, насычаны камуністычнай лексікай, быў малацікавы і ў асноўным грунтаваўся на асьвятленьні працы сваёй камісіі. Відаць, лічачы тэму аб'яднаньня Беларусі і Расеі справай часу, дакладчык і яго прыхільнікі ў зале не надалі ёй належнага дынамізму і канцэптуальнага значэньня, абмовішыся аб гэтым парай-тройкай скамечаных фраз. Адзінае, на што б варта было зьвярнуць увагу, дык гэта паведамленьне сп.Катлярова аб хуткім вынясеньні фракцыяй камуністаў у ВС пытаньня рэферэндуму адносна спыненьня практычна непачаўшагася працэсу прыватызацыі ў пакуль што яшчэ не праданай, у тым ліку і імі, краіне. Бывай прыватызацыя?

Алесь ЦАДКО.

Если Борис Николаевич хочет прощать долги пану Лукашенко, то пусть прощает свою долю. А я лично собираюсь пойти к белорусскому посольству с лозунгом «Лукашенко, отдай мне мои долги!»

СОЮЗ НЕРУШИМЫЙ РЕСПУБЛИК ГОЛОДНЫХ

Валерия Новодворская

Опять полудохлая, вконец разорённая коммунистами, истощённая морально и физически кавказской войной Русь собирается кого-то сплачивать навеки. Сплачивать и оплачивать чужие счета. В Новосибирске хорошо, спокойно, враг даже в 1941 году до Урала не дошёл, а мы, в Москве, в буквальном смысле слова защищаем Брестскую крепость. Дело в том, что России угрожает нашествие иноплеменников. На этот раз это будут не монголы, не половцы, не печенеги, не неразумные хазары - нашествие нам угрожает с Запада. Но, увы, это не НАТО, из-за которого, по словам Бориса Николаевича, новосибирцы не спят по ночам, опасаясь его расширения на Восток.

Пока суть да дело, на нас собираются напасть мирные доселе белорусы. Те из них, которые недостаточно гордые внуки славян, под предводительством воинственного пана Лукашенко. Напасть они на нас собираются с распростёртыми объятиями: в одной руке, значит, ложка, а в другой - миска. Недавно 80 процентов белорусских «совков» (а «совок» - он и в Африке «совок») проголосовали за сближение с нашим обеденным столом. Если кто-то из наивных сибиряков думает, обливаясь слезами умиления, что они так с 1992 года по нам стосковались, то это не совсем так. Как сказал пан Лукашенко, «мяч уже на вашем поле», то есть их ложка уже в нашей кастрюле. Они стосковались по нашему бюджету, по нашему карману, по нашим энергоносителям. О, вероломные: поцелуй - в уста, кинжалы - в чужой каравай! Мне не жалко было бы накормить те 20 процентов достойных людей, которые голосовали против того, чтобы Беларусь утратила независимость, достоинство и честь, но ведь они не попросят, не возьмут. Не возьмёт Зенон Позняк, лидер Белорусского народного фронта, не возьмут пан Шушкевич, Василь Быков и Светлана Алексиевич. Я понимаю, конечно, что Российская Федерация забыла под Гродно, Могилёвом и Минском кучу ракет с ядерными боеголовками. В нашу будущую недвижимость входят также стада тучных - не овец, танков - и живая военная сила, которую забыли сократить или уволить в запас. Её там столько, что, по признанию самих белорусов, Польшу можно завоевать за пять дней, а Англию - за три недели. Но этого мы уже проходили и, главное, без толку - хоть от одного завоевания нам была польза? Александр Македонский и Юлий Цезарь были добытчиками, а Ленин, Сталин и Брежнев - налётчиками, которые награбленное несли не в дом, а в кабак и бордель. Так вот недавно лидер «впередсмотрящей» единоличной России Борис Фёдоров заявил, что в качестве колонии (субъекта Федерации) он Беларусь возьмёт, а конфедерация - дело сомнительное, дорого. Так пусть нам Борис Фёдоров и объяснит, как он собирается свою новую колонию эксплуатировать - так же, как и встарь? В Киеве - варёная колбаса, а в Москве одна от неё верёвочка? В Беларуси творог, а в Москве обрат? За счёт чего же достигается такой замечательный эффект? До перестройки уровень жизни в Белоруссии был в два раза выше, чем в России. На Украине - даже в три-четыре раза и так же, соответственно, в Грузии. Может быть хватит доить Россию? Молочная кухня закрыта на переучёт.

Когда рухнули стены «темницы народов», «совков» выпустили и амнистировали, и у них была полная возможность утроить свои результаты, отгородившись от «империи зла». Почему же у белорусов уровень жизни упал в пять-шесть раз, а наш рубль и на Украине, и в Грузии слывёт за твёрдую валюту, так что из стран СНГ ездят к нам на «валютные заработки»? Как потопаешь - так и полопаешь. Пока у нас Гайдар проводил реформы, Беларусь выбирала пана Лукашенко председателем республиканского колхоза и пыталась жить так, как завещал ещё великий Ленин, как учила Коммунистическая партия. Четыре года безделья даром не прошли. Впрочем, при Советской власти и в России, и в Белоруссии никто ничего не делал, все били баклуши. Однако счета за белорусское безделье приходили в Москву, было кому списывать долги. А с независимостью халява кончилась, трактора родные «Беларусь» и прочий металлолом стало некому сбывать, поэтому и сели на мель. Если Борис Николаевич хочет прощать долги пану Лукашенко, то пусть прощает свою долю, то, что брали из своего кармана, а не из госбюджета. А я лично собираюсь пойти к белорусскому посольству с лозунгом «Лукашенко, отдай мне мои долги!» Прежде чем прощать за всех россиян оптом 173 миллиона долларов, надо бы президенту референдум, что ли, провести. У донора берут 200-400 граммов крови, но не все же 5-6 литров! А у России пытаются выкачать всё. Поэтому я вправе рассматривать пана Лукашенко как вампира из фильма «Дракула» и встретить его на границе с осиновым колом. Если встанет об этом патологическом совокуплении вопрос на референдуме, то россияне, по-моему, должны ответить одной фразой: «Ребята, отвалите, Бог подаст!»

Почему я говорю о патологии? Да потому, что иначе белорусскую ситуацию не назовёшь: денег мало, коммунистов много. Нам своих-то сложно прокормить, а тут ещё соседские. Пан Лукашенко равняется на Гитлера (сам в интервью проговорился), в стране у него цензура и Советская власть, ни свободы, ни еды - одно братство и равенство. Электорат Беларуси будет голосовать за Зюганова и Жириновского. Интересно, с кем ещё до выборов успеет объединиться Борис Николаевич - с Кубой, с Северной Кореей, с Нигерией, с Ираком? Они бы не прочь. Всегда можно найти что-нибудь голодное и тоталитарное.

Россия не заслужила возвращения в коммуналку: только-только новоселье в отдельной квартире справить успели.

Гэты артыкул, надрукаваны 14 сакавіка 1996 году ў газеце «Новая Сибирь», дасланы ў «ПАГОНЮ» наш чытач з Навасібірска В.Кароль, які прыклаў да матэрыялу і свой невялікі каментар.

Я нарадзіўся і да 18 гадоў жыў у Лідзе. затым вучыўся ў ваенным вучэльні ў Рызе, служыў у ракетных войсках стратэгічнага прызначэньня ў Рэчыцы. Пасьля расфармаваньня часткі апынуўся ў Навасібірску. Шкада было кідаць справу, якой аддаў 19 гадоў жыцьця. Тым больш, што да пеньсіі заставаўся ўсяго год. Але дзякуючы менавіта гэтым гадам згубіў беларускае грамадзянства. Такіх яе, але ўжо звольніўшыхся - тысячы. І ўсе яны павінны прынесьці даведкі, што зьяўляюцца мясцовымі жыхарамі. Такога не было нават у Латвіі, дзе зьбіралі сваіх латышоў-вайскоўцаў па ўсяму сьвету. У гэты ж час «пан Лукашэнка» зьбірае усе камуністычныя адкіды па ўсяму былому Саюзу.

Што датычыць вытрымак з артыкула сп.Навадворскай, то яны выдатна адлюстроўваюць увесь вялікарасейскі шавінізм. Так, да перабудовы ўзровень жыцьця ў Беларусі быў сапраўды вышэйшы. Але давайце прыгадаем тыя часы. Мая бабуля, якая жыла ў вёсцы пад Лідай, зарабляла «совковую» пеньсію ў 12 рублёў. А паглядзелі б вы на яе рукі! Яна і ўявіць не магла, што ў яе ня будзе кароўкі, цялушкі, гусей, кур, гарода - дзесяці сотак зямлі. Я навучыўся касіць у 10 гадоў, хоць і жыў у горадзе. На ўсю вёску прыходзілася 2-3 «алкашы». А што ў Расеі? Да абеду цьвярозымі ў кожнай вёсцы заставаліся 2-3 чалавекі! Добра памятаю тыя часы, калі на лідзкім мясакамбінаце штодня грузілі рэфрэжэратары на Маскву. Ну і пражэрлівыя ж вы, масквічы!

Што ж датычыць таго, што ў Расеі ніхто нічога не рабіў і ня робіць-згодзен. Не дарэмна ж у гэтую краіну ўвозіцца 40% харчаваньня - паказчык жахлівы! Тая ж Беларусь, хоць і пад кіраўніцтвам асобы, не абцяжаранай інтэлектам, увозіць адкідаў Захаду на шмат менш. Таму што палова насельніцтва краіны не пасьпела стаць «совками», бо палову Беларусі вызвалілі ад бальшавікоў канчаткова толькі ў 1944-м, хоць спрабавалі зрабіць гэта і ў 1939-м. Дзякуючы гэтаму мая бабуля паўтарала мне малому вечарамі: «Я мужык-беларус, пан сахі і касы...»

Спрэчнае пытаньне і наконт металалому. Хутчэй ім зьяўляецца прадукцыя расейскіх трактарных заводаў. Затое «старэйшы брат» гоніць у гэтую «калонію» камплектуючыя па коштах, перавышаючых сусьветныя. Маўляў, а куды ж вы дзенецеся, «бульбашы»? Тым часам палова прадпрыемстваў у Беларусі стаіць з-за «любвеобильных» расейцаў.

Але дзіўна ня тое, што мы, беларусы, улезлі ў запазыку Расеі. Дзіўна тое, што Расея павінна нашаму суседу - Летуве. Летувісы даўно зразумелі, што зьяўляюцца для Расеі БРАМАЙ У СЬВЕТ, а Беларусь да гэтага часу - усяго толькі прахадны двор, прычым, загаджаны.

В.КАРОЛЬ.

«НАВАТ У СНАХ БАЧУ ГОРАДНЮ»

Сёньня сьвятая імша ў касьцёле на беларускай мове ўжо нікога не зьдзіўляе. А пачынаў гэтую справу ў парафіі сьв.Францішка Ксаверыя ў Гарадзенскай катэдры разам з ксяндзом-пробашчам Юзафам Трубовічам кс.Анатоль Маркоўскі ў 1992 годзе. Ад'ехаўшы з Горадні, кс.Анатоль пакінуў тут шмат сяброў і тых, каму дапамог прыйсьці да Пана Бога. Зараз айцец Анатоль - пробашч чатырох парафіяў на Літве. З ім мая перадсьвяточная размова.

- Ксёндз-пробашч, колькі часу Вы ўжо ў Літве, і ці адрозьніваюцца Вашыя літоўскія парафіяне ад беларускіх?

- На Літве я працую з восені, вось ужо сем месяцаў. А людзі... яны ўсюды такія самыя. У мяне чатыры парафіі - Калесьнікі, Дубчы, Паночы і Рудня. Усе знаходзяцца на мяжы з Беларусьсю. Паноцкая парафія нават утварылася з часткі нацкай, касьцёл якой знаходзіцца на Беларусі. Гэтыя вёскі размаўляюць па-беларуску і культура тут блізкая да беларускай. Такім чынам, папярэдні мой досьвед тут да месца. Я вельмі цешуся, што маю 10 тысяч добрых парафіянаў, хаця адчуваю недахоп часу.

- Вы кажаце, што людзі тут размаўляюць па-беларуску. А ці гучыць беларуская мова ў тутэйшым касьцёле?

- Так. Да маёй парафіі належыць вёска Ракі, якая месьціцца пад самай мяжой з Беларусьсю. Тут склалася так, што палова вяскоўцаў -каталікі, а другая палова - праваслаўныя. Усе яны ня ведаюць ані польскай, ні літоўскай мовы, таму самі прапанавалі мне праводзіць сьвятую імшу па-беларуску. Зараз кожную нядзелю беларуская імша зьбірае ў капліцы сьв.Яна Хрысьціцеля, што ў памяшканьні былой пачатковай школы, каталікоў і праваслаўных вёскі Ракі.

- Што цешыць Вас у працы?

- Я працую з аптымізмам, бо адчуваю, што гэтая праца патрэбна людзям. Цешыць тое, што бачу, як касьцёл злучае і дапамагае людзям.

- А ці ёсьць у Вас сентымент да Горадні?

- Горадню я вельмі люблю і, ведаеш, нават у снах яе бачу. Калі ў мяне выпадае нагода прыехаць у Горадню, я пачуцьцёва абвострана перажываю кожную сустрэчу.

- Вы бы хацелі вярнуцца ў Горадню, дзе Вас памятаюць і любяць?

- Калі на гэтае будзе воля Божая - канешне.

- Набліжаецца галоўнае хрысьціянскае сьвята – Вялікдзень, сьвята сьвятла і надзеі. Якія спадзяваньні ў Вас яно нараджае?

- Хрыстус аднойчы памёр і ўваскрос. А Вялікдзень - гэта прыпамінаньне вялікай таямніцы. Спадзяюся, што сьвята прынясе радасьць маім парафіянам, якія так яго чакаюць! У людзей зараз надзвычай шмат праблем, і гэта зьвязана ня толькі з недахопам грошай. Людзі духоўна спустошаныя. Перажываньне таямніцы сьмерці і ўваскрашэньня Хрыстуса надасьць ім духоўнасьці.

- Што б Вы хацелі пажадаць гарадзенцам?

- Зараз Беларусь перажывае складаны час. Гэта выпрабаваньне для сапраўдных беларусаў. Няхай уваскросшы Хрыстус ўмацуе людзей ў веры, каб яны годна прайшлі праз усе выпрабаваньні. Хай апякуецца Вамі Бог!

- Дзякуй і дай Вам Божа багатага плёну на душпастарскай ніве.

Гутарыла Натальля МАЛІНОЎСКАЯ.

УСПОМНІЛІ ПРА ЗАЛАТУЮ ЖЫЛУ

У бліжэйшы час на Гарадзеншчыне будзе створаны Савет па выставачна-ярмарачнай дзейнасьці.

Асноўнай задачай яго стануць выпрацоўкі агульнай канцэпцыі разьвіцьця турызму ў вобласьці і прэзентацыя рэгіёну ўцэлым. Арганізацыяй Савету даручана займацца аддзелу зьнешнеэканамічных зносінаў аблвыканкаму і абласному камітэту па фізічнаму выхаваньню, спорту і турызму.

В.М.

ЛІДЗЯНЕ Ў МУРМАНСКУ

У Мурманску адкрылася выстава прамысловых вырабаў краін СНД. Прымае ўдзел у ёй Лідзкі завод электравырабаў. Дарэчы.

Аб'ём вытворчасьці завода ў параўнаньні з леташнім вырас на 66 працэнтаў, але прадукцыя ў асноўным ідзе на склад. Таму ўдзел у выставе - гэта яшчэ адна спроба знайсьці спажыўца.

СЬВЯТКАВАЦЬ ЮБІЛЕЙ МІЦКЕВІЧА БУДЗЕМ У ВАРШАВЕ

Старшыня Навагрдзкага гарвыканкаму Г.Бака, загадчык гарадзкога аддзела культуры В.Лаўрашчук і дырэктар Дома-музея Адама Міцкевіча Г.Кучман атрымалі запрашэньне прыняць удзел у Міжнароднай навуковай канферэнцыі, прысьвечанай сьвяткаваньню 200-гадовага юбілею вялікага беларускага і польскага песьняра. Праходзіць яна будзе ў Варшаве. На канферэнцыі чакаюцца прадстаўнікі Беларусі, Францыі, Італіі, Летувы, Германіі, Швайцарыі, Украіны.

Аналагічная сустрэча ўжо праходзіла ў Наваградку ў 1993 годзе.

Яраслаў ГРЫНЬКЕВІЧ.

МІТЫНГ У КІЕВЕ

«Дэстабілізацыя палітычнай сітуацыі ў Беларусі пагражае міру і спакою ва ўсёй Эўропе», - заяўляюць удзельнікі мітынгу ў падтрымку Беларускага Народнага Фронту.

Яны лічаць, што пачаліся «рэпрэсіі супраць нацыянальнай дэмакратыі, супраць грамадзян, якія адстойваюць правы свайго народу мець сваю дзяржаву, права на вольнае разьвіцьцё нацыі і асобы». Удзельнікі мітынгу заклікаюць міжнародныя арганізацыі абараніць дэмакратыю і правы чалавека ў Беларусі, растаптаныя правячым рэжымам. У акцыі 31 сакавіка на Сафійскай плошчы ў Кіеве ўдзельнічала каля трох тысяч чалавек, у ліку якіх былі лідар БНФ Зянон Пазьняк і прадстаўнікі нацыянальна-дэмакратычных партый Украіны. Маніфестанты трымалі плакаты з лозунгамі «Рукі прэч ад незалежнай Беларусі!», «НЕ расейскаму імперыялізму!», «ТАК свабодзе чалавека і нацыі!», «ТАК дэмакратыі!». Арганізаваў мітынг Народны Рух Украіны пры садзеяньні Кангрэсу ўкраінскіх нацыяналістаў.

«Э.-Х.»

УГОДКІ

«...ДАПАТОМНЫХ ЧАСОЎ ВЕЧНАСЬЦІ Ў ПАМЯЦІ ХАЙ БУДЗЕ ПАДАДЗЕНА»

Да 500-х угодкаў магдэбургскага права ў Горадні

Для кожнага гарадзенца Горадня - горад выключны. Яна як родны дом, як калыска роду, дзе да сардэчнага болю адчуваецца повязь з тымі, хто быў раней і з тымі, хто прыйдзе за намі. Мы шчыра радуемся кожнаму адрэстаўраванаму будынку, кожнай культурнай падзеі, што завітвае пад дахі старажытных камяніц і замкаў, кожнаму новаму адкрыцьцю ў нашай старой гісторыі. З дзіцячай шчырасьцю і шляхетным гонарам мы адзначаем юбілей кожнай гістарычнай падзеі з нашага гарадзкога летапісу. Вось і гэты, з доўгай і цяжкай зімой 1996 год, падорыць нам летняе сьвята - 500-я ўгодкі магдэбургскага права ў Горадні.

Ветлым панядзелкам 11 ліпеня ў дзень сьв.Бенедыкта 1496 году ў Берштах, што ў пушчы каля Горадні, Вялікі князь Аляксандр, унук Ягайлы, адбіў «меншую» пячатку Вялікага княства Літоўскага на жоўтым воску, а яго пісарчук, майстар Эразм, падвесіў яе на чорным шаўковым шнурку да дакуманта, толькі што ім запісанага са словаў Вялікага князя і ў прысутнасьці вяльможных, радавітых і шляхетных паноў: Віленскага біскупа Войцеха, канцлера Мікалая і старасты Бельскага і маргграфа Мікалая Ільлініча. Гэта быў Прывілей на магдэбургскае права гораду Горадні. Вялікі князь так акрэсьліў мэту Прывілея: «Прагнем і хочам, каб юрысдыкцыя горада нашага Горадні была лепшай і каб людзі ў ім мешкаючыя парадкам добрым і слушным у сваіх добрах сталі багацейшымі». Гараджане і жыхары яму прысягнуўшыя атрымалі юрыдычную незалежнасьць ад князя, яго чыноўнікаў і ўвогуле, як тады казалі, шырокую лібертацыю.

Па Аляксандраву Прывілею гораду дазвалялася мець вольныя ад падаткаў тры карчмы, тры разы на год тыднёвыя кірмашы, млын на Нёмане, вызвалены ад мыта і цла пераход праз Нёман жыхарам Горадні. Усё гэта ўзбагачала гараджанаў і давала значны прыбытак у магістрацкую скарбонку. Звыш гэтага гараджане вызваляліся ад усіх замкавых павіннасьцяў, акрамя той, што з даўніх часоў выконвалі падаляне, жахары Падолу, - суправаджаць, вартаваць і асьвятляць паходнямі шлях Вялікага князя пад час ловаў. Прывілей даваў магчымасьць паставіць у горадзе лазьню і «нават Ратушу на годным месцы» з усімі ўласьцівымі ёй атрыбутамі.

Яшчэ сваёй ласкай князь перадаваў гораду луг для выпасу жывёлы ў межах ад горада «да месца, дзе злачынцаў караюць, іначай шыбеніцы». Цікава, што гэтая шыбеніца праз амаль сто гадоў стаяла на тым жа месцы, аб чым сьведчыць гравюра Горадні, выкананая Мацеям Цюндтам у Нюрнбергу ў 1568 годзе. У тыя часы шыбеніцы звыкла мясьцілі ў цэнтры горада

на людным месцы, як сёньня сказалі б, у выхаваўчых мэтах. А тут, далёка за горадам. Відаць, гарадзенцы ўжо тады мелі вытанчаныя эмоцыі і зусім не сярэднявечную псіхіку.

Вызваляючы жыхароў Горадні ад усялякіх юрыздык, Вялікі князь пакідаў за сабой права выклікаць пры неабходнасьці гараджанаў на княскі суд, але мог зьдзейсьніць гэта толькі ў прысутнасьці войта альбо райца.

Пазначаючы значнасьць дакументу, князь запісаў: «Лістам гэтым замацоўваючца і пазначэньнем сьведкаў дапатомных часоў вечнасьці ў памяці хай будзе пададзена... з ласкі Божай» воля Вялікага князя літоўскага Аляксандра.

Шанавалі гэты Прывілей і нашчадкі Вялікага князя Аляксандра. Спрычыніліся да пашырэньня гарадзкіх вольнасьцяў і каралева Бона, распрацаваўшы правілы, па якіх утрымоўвалася гарадзкая гаспадарка, і кароль Стэфан Баторы.

Праўда, Горадня трэцяя на Беларусі атрымала поўнае магдэбургскае права, але мы ганарымся актам 1496 году, які моцна ўкараніў тут дух вольнасьцяў. На падставе магдэбурскага права, жыхары Горадні на працягу трох стагодзяў абіралі магістрат, які зьдзяйсьняў адміністрацыйныя і судовыя функцыі і праводзіў гарадское самакіраваньне. Сістэма магдэбургскага права існавала на Беларусі да канца 18 стагоддзя, калі была скасавана ўказамі Кацярыны II, выдадзенымі ў 1775 і 1795 гадах.

Расейскай імперыі, у склад якой увайшла Беларусь пасьля падзелаў Рэчы Паспалітай, з яе традыцыйнай цэнтралізаванай сістэмай кіраваньня, не патрэбны былі магістраты і самакіраваньне. Расейскі чыноўнік трывала ўчапіўся ў канцылярскі стол, пры якім вырашаліся ўсе пытаньні жыцьця і сьмерці, мінулага, сёньняшняга і будучага гараджан і... аніякага самакіраваньня! Расейскі чыноўнік ведаў усё і вырашаў за ўсіх і кожнага.

У наш час, на пачатку дзевяностых гадоў, на Беларусі зьявілася надзея вярнуцца да эўрапейскай традыцыі мясцовага самакіраваньня, але «прэзідэнцкая вертыкаль», заквашаная на ідэалогіі расейскага чыноўніцтва адлюстравала погляды і планы цяперашняга кіраўніцтва Беларусі, якія сьцісла можна акрэсьліць лозунгам «Назад у Расию, таварышчы и дарагия жэншчыны!» А тады ўжо, згодна спрадвечнай расейскай прымаўцы «Бог высоко, царь далеко», мы з вамі будзем шкрабаць пер'ем і пісаць скаргі «по инстанции» прэзідэнту гаспадзіну Ельцыну, альбо «бацьку народаў» «товарищу» Зюганаву, альбо яшчэ каму горшаму пра лужыны на тратуарах ды ямы на дарогах, пра неасьветленыя вуліцы і дрэнны транспарт, пра сьмецьце і бойкі з суседзямі... Нам будуць адказваць... «по инстанции». Тады магдэбургскі юбілей ужо не юбілей, ня сьвята, а толькі радок у гістарычнай хроніцы старажытнай Горадні. Але Горадня ня Шклоў. З юбілеем, шаноўнае спадарства!

Т.КАВЕЦКАЯ.

БЕЛАРУСКІ ГЕНЕРАЛ-АНТЫКАМУНІСТ

Да 5-х угодкаў сьмерці Дзьмітрыя Касмовіча

Колькі генералаў-беларускіх патрыётаў нам вядома? Станіслаў Булак-Балаховіч, Кастусь Езавітаў, Францішак Кушаль, Мікола Дзямідаў, Міхаіл Вітушка, Усевалад Родзька. Вось, здаецца, і ўвесь сьпіс. Але быў і яшчэ адзін беларускі генерал, які прысьвяціў усё сваё жыцьцё антыкамуністычнай барацьбе - гэта Дзьмітры Касмовіч (1909 – 1991).

Д.Касмовіч нарадзіўся 21 верасьня 1909 году ў Нясьвіжы, па некаторых зьвестках, у сям'і праваслаўнага сьвятара. Вучыўся у беларускай гімназіі ў Радашковічах, якую скончыў у 1927 годзе. Дзьмітры Касмовіч хацеў атрымаць вышэйшую адукацыю і таму на працягу двух гадоў зарабляе грошы на фінансаваньне вучобы.

У 1929 г. Касмовіч едзе ў Бельгію й паступае ў Брусэльскі палітэхнічны інстытут, арганізуе там Беларускі студэнцкі гурток. Ён уваходзіць у кіраўніцтва Аб'яднаньня Беларускіх Студэнцкіх Арганізацый (АБСА), штаб-кватэра якога знаходзілася ў Празе.

У жніўні 1930 году Д.Касмовіч разам з Алесям Вітушкам з Прагі прадстаўляў АБСА на XII кангрэсе CIE (Міжнароднай Студэнцкай Канфедэрацыі). У АБСА ў 1930 г. налічвалася 540 сяброў-беларускіх студэнтаў, якія вучыліся ў Празе, Брусэлі, Бэрліне, Варшаве, Вільні, Рызе. На кангрэсе беларускія дэлегаты выкрывалі палітычны, культурны, рэлігійны й нацыянальны гнёт праз Маскву й Варшаву над беларускім народам.

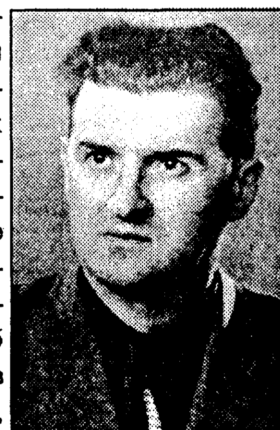
У 1931 годзе Дзьмітры Касмовіч вяртаецца ў Польшчу і на працягу трох гадоў праходзіць вайсковую службу. Звольніўшыся з польскага войска, у 1934 годзе ён ізноў вяртаецца ў Бельгію й працягвае вучобу. Для фінансаваньня вышэйшых студый быў вымушаны працаваць у бельгійскіх каменнавугальных шахтах. Аднак і на гэты раз ён недавучыўся. Касмовіч, па невядомай нам прычыне, выязджае ў Югаславію і заканчвае вучобу ў Бялградзкім унівэрсітэце. Арганізоўвае тут беларускі студэнцкі гурток і зьяўляецца яго старшынём.

Францішак Кушаль ужо на эміграцыі пісаў пра Касмовіча, як пра чалавека з духоўнай асьветай, які нібыта скончыў духоўную праваслаўную семінарыю («Беларускі гістарычны агляд», т.І, кн.1. лістапад 1994 г., бач.122). Аднак, дакладных зьвестак пра гэта мы ня маем. Праўдападобна, Кушаль мае рацыю, бо ў 1942 г. Д.Касмовіч прымаў удзел у Саборы Беларускай Праваслаўнай Царквы. Калі ж і дзе ён вучыўся - невядома.

Пачатак Другой сусьветнай вайны застаў Касмовіча ў Бялградзе. Калі ў Польшчы была абвешчаная мабілізацыя, ён вяртаецца на Бацькаўшчыну. Але, праўдападобна, у польскае войска Касмовіча прызваць не пасьпелі. Ужо 17 верасьня 1939 году бальшавіцкія танкі ўвайшлі ў Нясьвіж...

Дзьмітры Касмовіч, як адукаваны чалавек, быў запрапанаваны мясцовымі жыхарамі на пасаду «бургомістра» і начальніка сацыяльнага забесьпячэньня Нясьвіжскага раёну. Ён быў зацьверджаны на гэтай пасадзе ваенным камісарам, які быў беларускім патрыётам. Пазьней Касмовіч працуе гаспадарчым інсьпектарам у Нясьвіжы.

У кастрычніку 1939-га яго абіраюць дэпутатам на Народны Сход Заходняй Беларусі, які праходзіў у Беластоку. У складзе дэлегацыі Сходу Касмовіч выехаў на 5-ю нечарговую сесію Вярхоўнага Савету СССР і на 3-ю сесію Вярхоўнага Савету БССР. У Маскве беларуская дэлегацыя сустракалася з Іосіфам Сталіным. Ведаў бы «правадыр», што сярод тых, хто сфатаграфаваўся з ім на памяць, быў і будучы генерал-антыкамуніст, актыўны дзеяч беларускай палітычнай эміграцыі!..

Аднак, неўзабаве удзельнікам «беларускіх нацыяналістычных студэнцкіх арганізацый» зацікавіліся «органы». Але папярэджаны адказным урадоўцам-беларусам аб хуткім арышце і з ягонаю дапамогаю, Касмовіч выехаў у Менск, дзе паступіў у 1940 г. у беларускі палітэхнічны інстытут.

З пачаткам нямецка-савецкай вайны, Дзьмітры Касмовіч вяртаецца ў Нясьвіж, але ненадоўга. Хутка ён, Міхал Вітушка і Ігар Шчорс едуць у Менск, каб працаваць дзеля Бацькаўшчыны ва ўмовах новай акупацыі. Па некаторых зьвестках, у ліпені-жніўні 1941 году Касмовіч працаваў перакладчыкам нямецкай палявой камендатуры. Па іншых зьвестках, ужо ў ліпені бурмістар Менску Вітаўт Тумаш прызначае яго начальнікам гарадзкой паліцыі. Заступнікам Д.Касмовіча па частцы вядзеньня сьледства быў М.Вітушка (Дарэчы, ягоны дваюрадны брат, будучы легендарны генерал).

Аднячасова Касмовіч кіруе транспартным, прамысловым і гандлёвым аддзеламі менскай гарадзкой управы. Дзякуючы яму, у хуткім часе горад быў забясьпечаны харчаваньнем, пачалі працаваць гарадзкія хлебапякарні, некалькі сталовак, з Чэрвеня пастаўлялася сьвежая рыба, былі арганізаваныя гарадзкія рынкі для гандлю прадуктамі, якія сяляне прывозілі з вёсак.

Асабліва цяжка было арганізаваць паліцыю. Сьвядомага беларускага элементу было мала, у выніку чаго ў яе пайшло шмат крымінальнікаў, п'яніцаў, былых савецкіх вайскоўцаў, супрацоўнікаў НКУС, астаўленых для дыверсійна-разьведвальнай дзейнасьці. Вядомы беларускі дзеяч, які прыехаў у кастрычніку з Вільні ў Менск, назваў менскую паліцыю «бандай Касмовіча». Тым ня менш, ішла «чыстка» шэрагаў паліцыі: у яе ўступалі маладыя беларускія патрыёты (у тым ліку і з дыверсійнага Першага Штурмовага Зьвязу) ды звальняліся тыя, хто скампраметаваў сябе перад насельніцтвам. Шмат у гэтым дапамагаў Касмовічу былы савецкі капітан Міхаіл Пугачоў, як прафесійны вайсковец.

Дзесьці на пачатку лістапада 1941 году Д.Касмовіч, М.Вітушка і Р.Астроўскі выехалі ў Бранск, дзе яны арганізоўвалі беларускую паліцыю і адміністрацыю. Там былі значна большыя свабоды й магчымасьці для дапамогі беларускай нацыянальнай справе, чым у зоне цывільнай адміністрацыі. Надзеі на адраджэньне незалежнай беларускай дзяржаўнасьці, з дапамогаю Нямеччыны, зьніклі ў многіх патрыётаў ужо ўлетку 1941 г. Немцы не дазволілі нават фармаваньне беларускіх вайсковых аддзелаў, чаго дамагаўся Уладзімір Шавель. Апошні, разам са сваімі сябрамі, на пачатку 1942 году, расчараваўшыся ў нямецкай палітыцы, пайшоў у лес і ўтварыў нацыянальную партызанку. Іншыя, як і Касмовіч, выязджалі ва Усходнюю Беларусь, якая была пад кіраўніцтвам нямецкага ваеннага камандаваньня.

На пачатку 1942 году, разам з Радаславам Астроўскім, Д.Касмовіч і М.Вітушка пераязджаюць у Смаленск, дзе прыступаюць да арганізацыі паліцыйных аддзелаў. Беластоцкая газета «Новая Дарога» пісала 1 красавіка 1943 г.: «Нядаўна адбылося ў Смаленску вялікае сьвята Самаахованы ўсяе Смаленшчыны. У сувязі з гэтым варта прыпомніць, у якіх абставінах яна зарганізавалася, варта глянуць на яе баявы шлях.»...

(Працяг будзе)

праграма тэлеперадач

Панядзелак, 8 красавіка

Белорусское телевидение

8.00 «Пространство любви». Д/ф. 9.10 Студия «Колыбельная». 9.35 Телебом в Могилеве. Ч. 1. 10.35 Про шахматы и шахматистов. 11.05 Маятник. 11.55 Н.В.Гоголь. «Ревизор». Спект. 13.30 Концертный сезон. 13.55 Н.В.Гоголь. «Ревизор». Продолжение. 15.20 «Зов весны». Фольклорно-этнографическое действие. 16.05 КВН. 17.05 Белорусский меридиан. 17.40 Премьер-кино. 18.30 Экомир-96. 19.05 Риск-версия. 19.40 Это мы не проходили... 19.55 Музыкальный салон Э.Езерской. 20.40 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.45 Спортивный телекурьер. 22.10 Фильмотека. «Девчата». 23.50 Мультфильм для взрослых. 24.00 Новости.

ОРТ

5.00 Телеутро 8.00 Новости 8.15 «Секрет тропиканки». 9.05 Поле чудес 10.05 Мультфильм 10.15 Сохрани себя 11.00 Новости 11.10 Фильм Стенли Кубрика «Космическая Одиссея 2001 года» 13.30 Человек и закон 14.00 Новости 14.20 «Джимми Суперчервяк». 14.40 Марафон-15 15.00 Звездный час 15.35 «Элен и ребята». 16.05 Джэм 16.30 Семь дней спорта 17.00 Новости 17.20 «Секрет тропиканки». 18.10 Час пик 18.35 Угадай мелодию. 19.00 Если... 19.45 Спокойной ночи, малыши! 19.55 Реклама 20.00 Время 20.40 Программа передач 20.45 Сериал «Виртуальная реальность». 21.35 До и после... 22.25 Новости 22.35 Линия кино. «В стреляющей глуши»

Канал «Россия»

6.35 «Медвежьи истории». Мультсериал. 7.00,10.00,13.00, 16.00, 19.00, 22.00, 23.00 Вести. 7.20 «В этот день...» 7.30 Время деловых людей. 8.00 Клип-антракт. 8.10 Своя игра. 8.40 «Санта -Барбара». 9.35 Вас приглашает фирма. 9.45 Крестьянский вопрос. 10.20 «Внутренний враг». Спект. 12.00 Депеша. 12.30 Ретро-шлягер. 14.50 Колесо истории. 15.45 Тамтам новости. 16.20 Россия в лицах. 16.35 Спасение 911. 17.30 Тележурнал «О.Т.» 17.40 L-клуб. 18.25 Лидер-прогноз. 19.35 «Санта-Барбара». 20.30 Жил-был Мейсон. 21.05 «Херувим и серафим». Х/ф. 23.15 Милицейская хроника. 23.25 Лучшие игры НБА.

IV канал, НТВ

7.30 Мир вашему дому. 7.40 СИВ. 7.50 Пою для Вас. 7.55 Ваш адвокат. 8.00 АБВГДейка. 8.20 Рукодельница. 8.35 В поисках литературы. 9.15 «Мелихово». В/ф. 9.25 Телегазета. 9.30 Русская живопись. 10.00 Итальянский язык. 10.30 СИВ. 10.35 Мир денег Адама Смита. 11.30 В рабочий полдень. 12.30 Человек в рыночной экономике. 13.00 «Великая американская природа». Ф. 13. 13.20 Мультфильм. 13.30 СИВ. 13.35 «Подросток». с. 5. 14.55 Видеопоэзия. 15.05 Соседи по планете. 15.35 Музыкальные новости. 15.45 Уроки Фемиды. 16.15 Муззон. 16.45 СИВ. 17.00 Мультсериал «Семейка Флинстоун». 17.30 Футбольный клуб. 18.00 Сегодня. 18.35 Герой дня. 19.00 Фильм «Смертельная игра». 21.00 «Сегодня». 21.35 Час сериала. «Иисус из Назарета». 22.30 Времечко. 23.00 Сегодня. 23.20 Теннис в полночь.

Санкт-Петербург

12.00,13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Информ ТВ. 12.10 «Первая любовь». 13.10 Скорая помощь. 13.40 Советы садоводам. 13.50 Телеслужба безопасности. 14.10 «Кристи». Х/ф. 15.00 Ток-шоу «Наобум». 15.40 Стиль жизни. 15.50 Поет Л.Агутин. 17.30 Сказка за сказкой. 17.15 Овертайм. 17.30 Уик-энд с детективом. 18.10 Большой фестиваль. 18.50 Спортивные новости. 18.55 «Первая любовь». 19.45 Телеслужба безопасности. 19.55 «Кристи». Х/ф. 20.45 Храм. 21.15 «Мужская работа». Ф. 3. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.15 Дом кино. 23.00 Хоккей. Международный турнир вторых сборных. Россия - Швеция. п. 3.

Польское телевидение

Программа 1

08 00 Программа дня. 08 05 На перекрестке мира и бесконечности. 08 40 «Доктор Квинн». Сериал пр-ва США. 09 30 Концерт. 10 00 «Полианна». Фильм пр-ва Англии. 11 25 В старом кино. 13 00 Телеконцерт пожеланий. 13 35 На перекрестке мира и бесконечности. 14 05 Близкие встречи. 14 40 «Обращенная в сокола». Фильм пр-ва США. 16 50 Развлекательная программа. 17 35 Репортаж. 17 50 Календарь XX века. 18 00 Телеэкспресс. 18 25 «Нет Розы без огня». Комедия пр-ва Польши. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 «Рыбка по имени Ванда». Комедия пр-ва США. 23 15 Концерт. 00 35 Джаз-программа. 01 25 «История урагана Андрев». Фильм пр-ва США.

Программа 2

08 00 Музыкальная программа. 08 30 Документальный фильм. 09 30 Местная программа. 10 30 Приветствие. 10 40 Монастыри мира. 11 10 Отчизна. 11 25 Спортивная студия. 11 55 Звезды тех лет. 12 25 Концерт. 13 10 «Великан». Фильм пр-ва США. 14 40 Документальный фильм. 15 15 Телепредставление. 16 30 Приветствие. 16 50 Художественный фильм. 18 25 Сад искусств. 19 00 Местная программа. 19 10 Музыкально-поэтическая программа. 20 00 Колесо фортуны. 20 35 Программа для детей. 21 00 Час откровения. 22 00 Панорама. 22 35 Пасхальное кабаре. 23 20 «Жало». Фильм пр-ва США. 01 25 Панорама. 01 30 Звезды мирового джаза.

Любую жонку і маці - з Днём нараджэньня! Моцнага здароўя і ўсяго найлепшага!

Вітаўт і Алеся.

Супрацоўнікі «ПАГОНІ» і сябры шчыра віншуюць з Днём нараджэньня Уладзіміра Хільмановіча.

Здароўя і плёну ва ўсім!

Аўторак, 9 красавіка

Белорусское телевидение

7.30 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Новости. 8.15 Авто-парк. 8.30 Бездельник. 9.00 ТВ — школе. 9.40 «Возвращение в Эдем». 10.35 Это мы не проходили... 10.50 Мультфильм. 12.00 «Обуза». Х/ф. 12.30 «Инспектор Лосев». Х/ф. с. 1. 15.00 Новости. 15.15 «От печки...» Д/ф. 15.35 «Цирк приехал». Ф/к. 16.25 ТВ — школе. 16.55 Все про все. 17.20 Уроки Н.Новожиловой. 17.50 Музыкальный антракт. 18.00 Твои глаза зеленые... 18.15 Будьте здоровы. 18.25 Экономикст. 18.35 MTV. 18.50 Новости 19.05 «Возвращение в Эдем». 20.05 Супергол. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 Музыкальный антракт. 22.05 Х/ф «Русский счет». 23.25 Голоса прошлого. Старинная музыка для гитары. 23.50 Мультфильм для взрослых. 24.00 Новости. ГРОДНО: 17.20 Провинциальные истории. 17.50 Неделя Информационная программа. 18.15 Ответственные лица информируют. 18.30 Телекабинет власти. 18.45 "Кронан".

ОРТ

5.00 Телеутро 8.00 Новости 8.15 «Секрет тропиканки». 9.00 Если... 9.45 Смехопанорама. 10.15 Мультфильм 10.30 Угадай мелодию. 11.00 Новости 11.10 Мы и рынок 11.50 «Михайло Ломоносов». Ф. 1. с. 3. 13.05 Резерв 5 13.10 «Т.С.Н.». 14.00 Новости 14.20 «Джимми Суперчервяк». 14.40 Кварьете «Веселая квампания» 14.50 Мультитроллия 15.10 Волшебный мир, или Синема 15.35 «Элен и ребята». 16.05 ...До 16 и старше 16.30 Семь дней спорта 17.00 Новости 17.20 «Секрет тропиканки». 18.05 Футбол. Кубок России. 1/4 финала. 20.00 Время 20.45 Фильм «Сережа» 22.15 Пресс-клуб 23.10 Новости 23.25 MTV 0.15 «Дни Турбиных». Х/ф. с. 1. 1.30 Семь дней спорта

Канал «Россия»

6.35 «Медвежьи истории». 7.00,10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00, 22.55 Вести. 7.20 В этот день... 7.30 Время деловых людей. 8.00 Милицейская хроника. 8.10 Устами младенца. 8.40 «Санта-Барбара». 9.35 Вас приглашает фирма. 9.45 Крестьянский вопрос. 12.00 Соотечественники. 12.30 Романсы П.И.Чайковского в исполнении Е.Миртовой. 15.10 Месяцеслов. 15.20 Волшебный чемодан. 15.30 Компас «Роста». 15.45 Там-там новости. 16.20 Россия в лицах. 16.45 «Бременские музыканты». 17.15 Вас приглашает «Реформа». 17.25 Музыка всех поколений. 17.55 Проще простого. 18.25 Чрезвычайный канал. 19.35 «Санта-Барбара». 20.30 Джентльмен-шоу. 21.05 Фильм «Что-то светлое». 23.10 ЭКС. 23.20 XX век в кадре и за кадром. С.Эйзенштейн.

IV канал, НТВ

7.30 Мир вашему дому. 7.40 СИВ. 7.50 Пою для Вас. 7.55 Ваш адвокат. 8.00 Французский язык для детей. 8.20 «Школ-фильм» представляет. 8.30 Помнишь ли ты. 8.50 Профессионал. 9.15 «Общая молитва». Д/ф. 9.25 Телегазета. 9.30 Французский язык. 10.30 СИВ. 10.35 «Крестный путь». Д/ф. 11.30 В рабочий полдень. 12.30 Человек в рыночной экономике. 13.00 Нетелефонный разговор. 13.30 СИВ. 13.35 «Пожросток». с. 6. 14.50 Видеопоэзия. 15.05 Наука-видео. 15.35 Музыкальные новости. 15.45 Маленький концерт. 16.00 Вернисаж. 16.15 Муззон. 16.45 СИВ. 17.00 «Семейка Флинстоун». 17.30 «Состотельная женщина». с. 4. 18.00 Сегодня. 18.35 Герой дня. 19.00 Фильм Джозефа Зито «Пропавшиё беез вести на поле боя». 20.50 Доктор Угол. 21.00 Сегодня. 21.35 Час сериала. «Иисус из Назарета». 22.30 Времечко. 23.00 Сегодня. 23.20 Большой ринг. 23.50 Меломания.

Санкт-Петербург

12.00,13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Информ ТВ. 12.10 «Первая любовь». 13.10 Скорая помощь. 13.40 Советы садоводам. 13.50 Телеслужба безопасности. 14.10 «Кристи». Х/ф. 15.00 За глаза 15.25 Телеблиц. 15.40 Стиль жизни. 15.45 Александр Ретюнский — сын Ретюнского. 16.10 Детское ТВ. 16.35 «Дикие лебеди». Рок-опера. 17.00 По всей России. 17.15 Большой фестиваль. 17.30 ЛОТ. 18.50 Спортивные новости. 18.55 «Первая любовь». 19.45 Телеслужба безопасности. 19.55 «Кристи». Х/ф. 20.45 Гала-концерт II Международного конкурса им. Н.А.Римского-Корсакова. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.15 Золотая карета. 23.05 Хоккей. Финляндия — Швеция. п. 3.

Польское телевидение

Программа 1

07 00 Кофе или чай? 08 45 Беседа. 09 00 Мультсериал. 09 30 Музыкальная программа для детей. 09 45 Программа для детей. 10 00 Новости. 10 10 Мама и я. 10 25 Гимнастика. 10 30 Дошкольники дома. 10 55 Поговорим о детях. 11 00 «Доченьки миллионера». Сериал пр-ва США. 11 50 Музыкальная программа. 12 00 Рынок труда. 12 20 Тележурнал. 12 30 Киножурнал. 12 50 Домашний юрист. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 15 Сельскохозяйственный журнал. 13 45 Компьютерная школа. 14 00 Великие открытия в биологии. 14 15 Балтийские технологии. 14 35 Отсчет. 14 55 Телепредставление для детей. 15 30 Лаборатория. 15 50 Программа дня. 16 00 Развлекательная программа. 16 30 «Новые приключения Черного Князя». Сериал пр-ва Австралии. 17 00 Программа для молодежи. 17 25 Программа для детей. 17 50 Календарь XX века. 18 00 Телеэкспресс. 18 20 Строим новый дом. 18 50 Культурно-публицистическая программа. 19 05 «Не от мира сего». Сериал пр-ва США. 19 30 Чрезвычайный пересмотр. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 «Джони». Фильм пр-ва США. 23 05 Пульс дня. 23 20 Сеймограф. 23 30 Люди, власть, деньги. 00 05 Новости. 00 20 Весь мир - литература. 01 00 Программа о поэзии. 01 10 Искусство -неискусство. 01 30 Откуда эта впечатлительность? 02 05 Корни. 02 25 Концерт.

Программа 2

08 00 Панорама. 08 10 Спортивная программа. 08 15 Утренний гость. 08 50 Академия здоровья. 09 00 Местная программа. 09 30 «Почтмейстер». Теленовелла. 10 00 Мир женщин. 10 30 Документальный сериал. 11 00 Программа для детей. 11 20 Телетурнир. 11 50 Путешествия во времени и пространстве. 12 40 Спортивная студия. 13 00 Развлекательная программа. 14 00 Панорама. 14 20 «Запретная любовь». Сериал пр-ва Испании. 15 10 Музыкальный журнал. 15 45 Музыкальные новости. 15 55 Приветствие. 16 00 Сериал пр-ва Канады. 16 25 Академия здоровья. 16 35 Спортивная студия. 17 00 Обзор кинохроник. 17 30 Телетурнир. 18 00 Тележурнал. 18 10 Публицистическая программа. 18 35 Католическая программа. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 20 05 Телетурнир. 20 35 Программа для молодежи. 21 00 Развлекательная программа. 22 00 Панорама. 22 30 Спортивная программа. 22 40 Экологическая программа. 22 50 Тележурнал. 23 20 «Бизнесмен и звезды». Фильм пр-ва Англии. 01 10 Панорама. 01 15 «Седая легенда». Фильм пр-ва Польши.

Серада, 10 красавіка

Белорусское телевидение

7.30 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Новости. 8.15 «Дом у дороги». Ф/б. 9.00 ТВ — школе. 9.30 «Возвращение в Эдем». 10.25 Мультфильмы. 11.05 Зорная ростань. 11.45 Видимо-невидимо. 12.45 «Инспектор Лосев». с. 2. 15.00 Новости. 15.15 «Виктория». Х/ф. 16.40 Как рождается музыка? 17.00 Кредо. 17.20 Гости в дом. 17.50 Музыкальный антракт. 18.00 «Страсти по Хармсу». Д/ф. 18.25 Экономикст. 18.35 MTV. 18.50 Новости. 19.05 «Возвращение в Эдем». 20.00 Кто это? 20.05 «Жаркое лето 41-го». Х/ф. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.50 Хоккей. Чемпионат мира. Сборная Беларуси — сборная Швейцарии. 23.50 «Тема для органа». Д/ф. 24.00 Новости. 0.15 Королевская охота. ГРОДНО: 17.20 Так говорит Библия. 18.05 Дневник Принеманья. 18.20 "Гародница".

ОРТ

5.00 Телеутро 8.00 Новости 8.15 «Секрет тропиканки». 9.05 Футбол. Кубок России. 9.55 В мире животных 10.30 Угадай мелодию. 11.00 Новости 11.10 Контакт. 11.50 «Михайло Ломоносов». Ф. 2. с. 1. 13.02 Мультфильм 13.10 «Т.С.Н.». 14.00 Новости 14.20 «Джимми Суперчервяк». 14.40 Кактус и К 14.50 До-ми-соль 15.10 Зов джунглей 15.35 «Элен и ребята». 16.05 Тет-а-тет 16.30 Семь дней спорта 17.00 Новости 17.20 «Секрет тропиканки». 18.10 Час пик 18.35 Угадай мелодию. 19.00 Парижские тайны. Анни Жирардо 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время 20.40 Программа передач 20.45 А.Тарковский «Страсти по Андрею». 0.15 Новости 0.35 MTV 1.00 «Дни Турбиных». с. 7

Канал «Россия»

6.35 «Медвежьи истории». 7.00,10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00, 22.30 Вести. 7.20 «В этот день...» 7.30 Время деловых людей. 8.00 ЭКС. 8.10 Проще простого. 8.40 «Санта-Барбара». 9.35 Вас приглашает фирма. 9.45 Крестьянский вопрос. 10.20 «Россия молодая». с. 4. 11.25 Клип-антракт. 11.30 21 кабинет. 12.00 Чрезвычайный канал. 12.30 Музыка всех поколений. 14.55 Империя игр. 15.45 Там-там новости. 16.20 Россия в лицах. 16.45 «Бременские музыканты». 17.15 Здоровье. 17.25 Оставайтесь в шляпе. 17.55 Своя игра. 18.25 Как жить будем? 19.35 «Санта-Барбара». 20.30 Сам себе режиссер. 21.05 «Устрицы из Лозанны». Х/ф. 22.45 Милицейская хроника. 22.55 Звуковая дорожка.

IV канал, НТВ

7.30 Мир вашему дому. 7.40 СИВ. 7.50 Пою для Вас. 7.55 Ваш адвокат. 8.00 АБВГДейка. 8.20 Нужные вещи. 8.40 Мысли о Рихтере. 9.25 Телегазета. 9.35 Немецкий язык. 10.30 СИВ. 10.35 Центр. 10.45 Русские романсы. 11.30 В рабочий полдень. 12.30 Человек в рыночной экономике. 13.00 Наш сад. 13.30 СИВ. 13.35 «Клуб жеенщин». Х/ф. с. 1. 14.40 Пою для Вас. 14.45 «Единая энергетическая. 40 лет спустя». Д/ф. 15.00 Аудитория. 15.35 Музыкальные новости. 15.45 Романс «серебряного века». 16.15 Муззон. 16.45 СИВ. 17.00 «Семейка Флинстоун». 17.30 «Сосотоятельная женщина». с. 5. 18.00 Сегодня. 18.35 Герой дня. 19.00 Мир кино. «Секрет моего успеха». 21.00 Сегодня. 21.35 Час сериала. «Иисус из Назарета». 22.30 Времечко. 23.00 Сегодня. 23.20 Такова спортивная жизнь. 23.50 Кафе Обломов.

Санкт-Петербург

12.00,13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Информ ТВ. 12.10 «Первая любовь». 13.10 Скорая помощь. 13.40 Советы садоводам. 13.50 Телеслужба безопасности. 14.10 «Кристи». Х/ф. 15.00 Театральная провинция? 15.40 Стиль жизни. 16.00 Детское ТВ. 16.30 Баламуты. 17.15 Большой фестиваль. 17.30 ЛОТ. 18.50 Спортивные новости. 18.55 «Первая любовь». 19.45 Телеслужба безопасности. 19.55 «Кристи». Х/ф. 20.40 «Мужская работа». Ф. 4. 21.10 Блеф-клуб. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.15 Парадоксы истории. 22.45 «Закат». Х/ф.

Польское телевидение

Программа 1

07 00 Кофе или чай? 08 45 Беседа. 09 00 «Мода на успех». Сериал пр-ва США. 09 30 Программа для детей. 10 00 Новости. 10 10 Мама и я. 10 25 Гимнастика. 10 30 Дошкольники дома. 10 55 Поговорим о детях. 11 00 «Танцы на льду». Сериал пр-ва Германии. 11 45 Музыкальная программа. 12 00 Тележурнал. 12 30 Вместе или отдельно. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 15 Тележурнал. 13 40 Грамматика. 14 00 История с мышкой и компьютером. 14 25 Портреты современной польской прозы. 15 05 Выскажись. 15 10 Каталог памятников. 15 25 Гость дня. 15 30 История польского радио. 15 50 Программа на вечер. 16 00 Музыкально-поэтическая программа. 16 30 «Мода на успех». Сериал пр-ва США. 17 00 Программа для молодежи. 17 25 Программа для детей. 17 50 Календарь XX века. 18 00 Телеэкспресс. 18 20 Телетурнир. 18 45 С камерой среди зверей. 19 05 «Успех». Сериал Польши. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 «Рейс 771». Фильм пр-ва США. 22 45 Пульс дня. 23 05 Новая Польша. 00 00 Новости. 00 15 «Императив». Фильм пр-ва Польши. 01 55 Культурно-публицистическая программа.

Программа 2

08 00 Панорама. 08 10 Спортивная программа. 08 15 Утренний гость. 08 50 Академия здоровья. 09 00 Местная программа. 09 30 «Нескучные дни». Сериал пр-ва США. 10 00 Мир женщин. 10 30 Подводные приключения. 11 00 Программа для детей. 11 25 Репортаж. 11 50 Есть такая страна. 12 30 Репортаж. 13 00 Не жалею. 13 40 Помните о нас. 14 00 Панорама. 14 20 «Лето в Лесмони». Сериал пр-ва Германии. 15 10 Музыкальная программа. 15 40 Музыкальные новости. 15 55 Приветствие. 16 00 Мультсериал. 16 25 Академия здоровья. 16 35 Пейзаж польской деревни. 17 00 Животные вокруг нас. 17 30 Телетурнир. 18 05 Киносеанс. 18 25 Документальный фильм. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 20 05 Один из десяти. 20 35 Программа для детей. 21 00 Концерт. 22 00 Панорама. 22 30 Спортивная программа. 22 40 Экспресс репортеров 23 10 Представление месяца. 01 30 Панорама. 01 35 Спортивная студия.

Чацьвер, 11 красавіка

Белорусское телевидение

7.30 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Новости. 8.15 «Кинь в меня яблоком». Х/ф. 8.50 «Ансамбль танца Республики Беларусь». Концерт. 9.30 «Возвращение в Эдем». 10.25 Королевская охота. 11.05 «Заячье сердце». Х/ф. 12.20 «Путешествие в страну Чаянова». Д/ф. 13.20 «Инспектор Лосев». Х/ф. 15.00 Новости. 15.15 Мультфильмы. 16.00 ТВ — школе. 16.30 Арсенал. 17.00 Уроки Н.Новожиловой. 17.30 Не забыть. 17.50 Музыкальный антракт. 18.00 Свой человек. 18.15 «Музыка подводного мира». Д/ф. 18.25 Экономикст. 18.35 MTV. 18.50 Новости. 19.05 «Возвращение в Эдем». 20.05 Контрасты. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 Музыкальный антракт. 22.05 «Инспектор криминальной полиции». с. 6. 23.45 Крок. 0.15 Новости. ГРОДНО: 17.30 Символ веры. 18.05 Дневник Принеманья. 18.20 Вечерний канал. Информационно-музыкальная программа.

ОРТ

5.00 Телеутро 8.00 Новости 8.15 «Секрет тропиканки». 9.05 Парижские тайны. Анни Жирардо. 9.45 Клуб путешественников 10.30 Мультфильм 10.40 Смак 11.00 Новости 11.10 Под крышей мира. 11.50 «Михайло Ломоносов». Ф. 2. с. 2. 13.07 Резерв 3. 13.10 «Т.С.Н.». 14.00 Новости 14.20 «Джимми Суперчервяк». 14.40 Лего-го! 15.05 Тин-Тоник 15.35 «Элен и ребята». 16.00 Рок-урок 16.30 Семь дней спорта 17.00 Новости 17.20 «Секрет тропиканки». 18.05 Футбол. Кубок России. 20.00 Время 20.40 Программа передач 20.45 Фильм «Триумф духа». 22.55 «Обоз» Демидова. 23.45 Новости 0.05 MTV 0.30 «Дни Турбиных». с. 3 1.45 Семь дней спорта

Канал «Россия»

6.35 «Медвежьи истории». 7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00, 22.45 Вести. 7.20 «В этот день...» 7.30 Время деловых людей. 8.00 Милицейская хроника. 8.10 Сам себе режиссер. 8.40 «Санта-Барбара». 9.35 Вас приглашает фирма. 9.45 Репортажи с мест. 10.20 «Россия молодая». с. 5. 11.25 Мультфильм. 11.45 Как жить будем? 12.15 Звуковая дорожка. 15.05 Волшебный чемодан. 15.15 Книжкина неделя. 15.45 Там-там новости. 16.20 Россия в лицах. 16.45 «Бременские музыканты». 17.10 Клип-антракт. 17.15 Золотая визитка. 17.25 Лицо с обложки. 17.40 Мультфильм. 17.55 Проще простого. 18.25 «Удалось». В/ф. 19.35 «Санта-Барбара». 20.30 Маски-шоу. 21.05 Прогноз погоды. 21.10 «Криминальный квартет». Х/ф. 23.00 ЭКС. 23.10 Арт-обстрел. 23.40 В мире авто- и мотоспорта.

IV канал, НТВ

7.30 Мир вашему дому. 7.40 СИВ. 7.50 Пою для Вас... 7.55 Ваш адвокат. 8.00 Немецкий язык для детей. 8.20 Прикосновение. 9.25 Телегазета. 9.30 Испанский язык. 10.30 СИВ. 10.35 АРИОС. 11.30 В рабочий полдень. 12.30 Человек в рыночной экономике. 13.00 Компьютерный вестник. 13.30 СИВ. 13.35 «Клуб женщин». с. 2. 14.55 Мультфильм. 15.05 Средняя школа сегодня. 15.35 Музыкальные новости. 15.45 Иллюзии и звуки. 16.15 Муззон. 16.45 СИВ. 17.00 «Семейка Флинстоун». 17.30 «Состоятельная женщина». с. 6. 18.00 Сегодня. 18.35 Герой дня. 19.00 Мир кино. «Полиция Майами.Отдел нравов». 20.40 «ТЭФИ-96»: кто есть кто 20.50 Доктор Угол. 21.00 Сегодня. 21.35 Час сериала. «Иисус из Назарета». 22.30 Времечко. 23.00 Сегодня. 23.20 Кино не для всех. «Сейшелы».

Санкт-Петербург

12.00,13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Информ ТВ. 12.10 «Первая любовь». 13.10 Скорая помощь. 13.40 Советы садоводам. 13.50 Телеслужба безопасности. 14.10 «Кристи». Х/ф. 14.55 Рандеву. 15.40 Стиль жизни. 15.50 Концерт. 16.10 Маленькие звездочки. 16.30 «Ржавые провода». 17.00 По всей России. 17.15 Большой фестиваль. 17.30 ЛОТ. 18.50 Спортивные новости. 18.55 «Первая любовь». 19.45 Телеслужба безопасности. 19.55 «Кристи». Х/ф. 20.45 Дела городские. 21.00 Телеблиц. 21.05 «Я — испытатель Иван Дыховичный». 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.15 Личное дело. 22.45 Хоккей. Россия — Финляндия. п. 3. 23.20 Чемпионат Италии по футболу. т. 2.

Польское телевидение

Программа 1

07 00 Кофе или чай? 08 45 Беседа. 09 00 Мультсериал. 09 30 Программа для детей. 10 00 Новости. 10 10 Мама и я. 10 25 Гимнастика. 10 30 Дошкольники дома. 10 55 Поговорим о детях. 11 05 «Юристы из города Ангелов». Сериал пр-ва США. 11 50 Музыкальная программа. 12 00 Кулинарная программа. 12 20 Это легко. 12 30 Таков мир. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 15 Сельскохозяйственный журнал. 13 40 Программа для детей. 14 00 Такой пейзаж. 14 20 За семью горами. 14 55 Животные мира. 15 25 Выстрел в десятку. 15 35 Программа о питании. 15 50 Программа на вечер. 16 00 Для молодежи. 16 30 «Макс Глик». Сериал пр-ва Канады. 17 00 Программа для молодежи. 17 25 Программа для детей. 17 50 Календарь XX века. 18 00 Телеэкспресс. 18 20 Киножурнал. 18 45 Автомания. 19 10 «Папа майор». Сериал пр-ва США. 19 30 Католический журнал. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 «Неприкасаемые». Сериал пр-ва США. 22 00 Публицистическая программа. 23 20 Правительственный журнал. 23 30 Пегас. 00 00 Хозяйственные новости. 00 15 Лучшие книги. 00 20 Документальный сериал. 01 10 Развлекательная программа.

Программа 2

08 00 Панорама. 08 10 Спортивная программа. 08 15 Утренний гость. 08 50 Академия здоровья. 09 00 Местная программа. 09 30 «Дети, заботы и мы». Сериал пр-ва США. 10 00 Трансляция заседаний сейма. 14 00 Панорама. 15 55 Приветствие. 16 00 Под небом Африки. 16 25 Академия здоровья. 16 35 Спортивная студия. 17 00 Коралловый остров. 17 35 Телетурнир. 18 00 Один на один. 18 30 Документальный фильм. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 20 05 Один из десяти. 20 35 Клуб пана Рыся. 21 00 Вопросы о Польше. 22 00 Панорама. 22 30 Спортивная программа. 22 40 Развлекательная программа. 22 45 «Три цвета». Фильм пр-ва Франции. 00 15 Спортивная студия. 01 00 Панорама. 01 05 «Джон, Джордж и другие». Сериал пр-ва США. 01 25 Арт-ночь.

НА ТЫДЗЕНЬ

Пятніца, 12 красавіка

Белорусское телевидение

7.30 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Новости. 8.15 «Еще не вечер...» 8.30 «Мелодий нежных чародей». Ф/к. 9.00 ТВ — школе. 9.30 «Возвращение в Эдем». 10.25 «Миколка-паровоз». Х/ф. 11.55 «Загадки каменных лабиринтов». Д/ф. 12.15 «Очарованный странник». Х/ф. 15.00 Новости. 15.15 Мультфильм. 15.25 «Дети Галактики». Д/ф. 16.30 Я живу на свете. 17.05 На добрый лад. 17.20 Крок. 17.50 Музыкальный антракт. 18.00 Мультфильмы. 18.25 Экономикст. 18.35 MTV. 18.50 Новости. 19.05 «Возвращение в Эдем». 20.05 Международный курьер. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 Музыкальный антракт. 22.05 «Кавказская пленница, или Новые приключения Шурика». Х/ф. 23.35 12, или На ночь глядя. 24.00 Новости. 0.15 Хоккей. Чемпионат мира. Сборная Беларуси — сборная Голландии. ГРОДНО: 18.00 Дневник Принеманья. 18.15 Только по пятницам.

ОРТ

5.00 Телеутро 8.00 Новости 8.15 «Секрет тропиканки». 9.10 Футбол. Кубок России. 9.55 Играй, гармонь любимая! 10.25 Пока все дома. 11.00 Новости 11.10 От пятницы до пятницы. 11.50 «Михайло Ломоносов». Ф. 2. с. 3. 13.10 «Т.С.Н.» 14.00 Новости 14.20 «Джимми Суперчервяк». 14.40 «Вечнозеленая Рина». Телеспект. 15.00 Фильм-сказка «Илья Муромец» 16.27 Резерв 3 16.30 Семь дней спорта 17.00 Новости 17.20 «Секрет тропиканки». 18.14 Резерв 3 18.15 Человек и закон 18.45 Поле чудес 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время 20.40 Программа передач 20.45 «Детективное агентство «Лунный свет». 21.45 Взгляд 22.30 Новости 22.40 Фильм Роберто Росселлини «Мессия» 1.15 MTV 2.15 «Только в мюзик-холле». Т/ф.

Канал «Россия»

6.35 «Медвежьи истории». 7.00,10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00, 22.45 Вести. 7.20 В этот день... 7.30 Время деловых людей. 8.00 Экран криминальных сообщений. 8.10 Проще простого. 8.40 «Санта-Барбара». 9.35 Мультфильм. 9.45 «Церковь на берегу Тихвинки». 10.20 Торговый дом. 10.35 «Россия молодая». с. 6. 11.45 Сын Земли. Ю.Гагарин. 12.15 Музыка на десерт. 12.30 «Удалось». В/ф. 15.05 Месяцеслов. 15.15 Волшебный чемодан. 15.25 Чья сторона? 15.45 Там-там новости. 16.20 «Поехали». 16.35 Дисней по пятницам. 18.15 Репортер. 18.25 Вертикаль. 19.35 «Санта-Барбара». 20.30 «От форте до пьяно». 21.05 «Шулеры». Х/ф. 23.05 Программа «А».

IV канал, НТВ

7.30 Мир вашему дому. 7.40 СИВ. 7.50 Пою для Вас... 7.55 Ваш адвокат. 8.00 Английский язык для детей. 8.20 «К каким звездам мы летим». Д/ф. 9.25 Телегазета. 9.30 Английский язык. 10.30 СИВ. 10.35 Здоровье. 11.30 В рабочий полдень. 12.30 Человек в рыночной экономике. 13.00 Как устроен мир. 13.30 СИВ. 13.35 Мультфильм. 14.25 Г.Свиридов. Песнопения. 14.35 Шанс. 14.50 М.Булгаков. «Мастер и Маргарита». 15.35 Музыкальные новости. 15.45 Главный здесь я. 16.15 Муззон. 16.45 СИВ. 17.00 «Семейка Флинстоун». 17.30 Футбольный клуб. 18.00 Сегодня. 18.35 Герой дня. 19.00 Фильм «Приходите завтра» 20.40 Доктор Угол. 21.00 Сегодня. 21.35 Час сериала. «Иисус из Назарета». 22.30 Времечко. 23.00 Сегодня. 23.20 Мир кино. «Та вилла рядом с кладбищем».

Санкт-Петербург

12.00,13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Информ ТВ. 12.10 «Первая любовь». 13.10 Скорая помощь. 13.40 Советы садоводам. 13.50 Телеслужба безопасности. 14.10 «Кристи». Х/ф. 15.00 Личное дело. 15.40 Стиль жизни. 15.50 «Триумф в Мариинском. Майя Плисецкая». 16.10 Детское ТВ. 16.30 Семь пятниц на неделе. 16.50 Маленькие звездочки. 17.15 Большой фестиваль. 17.30 ЛОТ. 18.50 Спортивные новости. 18.55 «Первая любовь». 19.45 Телеслужба безопасности. 20.00 «Кристи». Х/ф. 20.50 Хоккей. Россия — Чехия. п. 2 и 3. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.15 «Грязный сезон». Х/ф.

Польское телевидение

Программа 1

07 00 Кофе или чай? 08 45 Беседа. 09 00 «Мода на успех». Сериал пр-ва США. 09 30 Братство игр и приключений. 10 00 Новости. 10 10 Мама и я. 10 25 Дошкольники дома. 11 00 Сериал пр-ва США. 11 45 Музыкальная программа. 12 00 Сделай как мы. 12 15 Малый взгляд. 12 30 У себя. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 15 Сельскохозяйственный журнал. 13 45 Тележурнал. 14 05 Творческие школы. 14 25 Видеть значит жить. 14 30 Телепластикон. 14 50 новая природа. 15 05 Это отчизна. 15 25 Если не Оксфорд, то что? 15 35 Ограниченный секс. 15 50 Программа на вечер. 16 00 Музыкальная программа. 16 30 «Мода на успех». Сериал пр-ва США. 17 00 Программа для молодежи. 17 25 Программа для детей. 17 50 Календарь XX века. 18 00 Телеэкспресс. 18 20 тележурнал. 18 30 Еженедельник культуры. 18 45 Культурно-публицистическая программа. 19 05 Свидание втемную. 19 50 Развлекательная программа. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 «Плохая компания». Фильм пр-ва США. 22 45 Пульс дня. 23 05 Тележурнал. 00 05 Новости. 00 25 Развлекательная программа. 00 40 «Иллюзионист». Фильм пр-ва США. 02 30 Еженедельник культуры.

Программа 2

08 00 Панорама. 08 10 Спорт. 08 15 Утренний гость. 08 50 Академия здоровья. 09 00 Местная программа. 09 30 «Полный дом». Сериал пр-ва США. 10 00 Трансляция заседаний сейма. 14 00 Панорама. 15 55 Приветствие. 16 00 Мультфильм. 16 25 академия здоровья. 16 40 Музыкальный фильм. 17 05 Спортивная студия. 18 00 Развлекательная программа. 18 30 «Полный дом». Сериал пр-ва США. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 20 05 Телетурнир. 20 35 Программа для детей. 21 00 Концерт. 22 00 Панорама. 22 35 Спортивная программа. 22 40 Сатирическая программа. 23 40 документальный фильм. 00 25 Интервью со звездой. 01 00 Панорама. 01 05 Концерт. 01 30 Спортивная программа.

Субота, 13 красавіка

Белорусское телевидение

8.00 Новости. 8.15 «Мелодии экрана». Ф/к. 8.50 Пограничье. 9.10 Крок. 9.40 Уроки Н.Новожиловой. 10.10 Здоровье. 10.50 «Ералаш». 11.10 Все про все. 11.35 Студия «Колыбельная». 12.05 Европейская двадцатка MTV. 12.50 «Мир природы и увлечений». 13.35 Композиторы Беларуси. 14.20 Коллаж. 14.50 Телевизионный Дом кино. 15.30 Многоголосие. 16.00 «Олимпийский силуэт». Спортивная гимнастика. Женщины. 16.20 Белорусский Дом. 17.00 Зорная ростань. 17.45 Четвертое измерение. 18.30 Галерея. 19.05 Банка комиксов. 19.35 Видимо-невидимо. 20.40 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.45 «Пять вечеров». Х/ф. 23.35 «Фантазия». Ф/к. 23.55 Праздничное богослужение на Воскресение Христово. Трансляция из Минского кафедрального Свято-Духова собора.

ОРТ

6.45, 8.10 Подъем! 7.45 Слово пастыря. 8.00 Новости 9.00 Все звезды 9.30 Не зевай! 10.00 Утренняя почта 10.35 Смак 10.50 «Эрмитаж». 11.25 Фильм Романа Балаяна «Бирюк». 12.50 Театр + TV 13.30 Кинематографъ 14.00 Новости 14.40 В мире животных 15.15 Резерв 3 15.20 Америка с М.Таратутой 15.50 Бомонд 16.10 Умники и умницы 17.00 Новости 17.20 Телескоп 18.00, 20.45 Золотая серия. «Белый Бим Черное ухо». с. 1 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время 20.40 Программа передач 22.20 Пасха Христова. Трансляция богослужения из Богоявленского кафедрального собора

Канал «Россия»

7.00,13.00, 19.00, 22.00, 23.50 Вести. 7.20 В этот день... 7.30 Всего понемногу. 8.20 Вовкулакия, или Загадка доктора Никодима. 8.35 Золотой ключик. 8.50 Продленка. 9.15 Мультфильм. 9.30 Устами младенца. 10.00 Вести в одиннадцать. 10.15 Доброе утро. 10.45 Парламентская неделя. 11.25 Клип-антракт. 11.30 Белая ворона. 12.00 «Твои возможности, человек». 12.30 Поэт в России - больше, чем поэт. 13.20 Де факто. 13.35 «Бланш». 14.25 Пилигрим. 15.10 «Русские цари». Ч. 2. 15.55 Футбол. Чемпионат России. 17.55 Клип-антракт. 18.00 «Графиня Эльвира». Спект. 19.25 Субботний вечер. 21.00 Мультфильм для взрослых. 21.05 Момент истины. 22.05, 0.05 «Воскресение». Х/ф.

IV канал, НТВ

7.00 СИВ. 7.10 Хор «Благовест». 7.35 «Сокровища». Ф. 2. 8.00 Грош в квадрате. 8.30 Анонс Семейного канала. 8.35 Покупка. 8.55 Телегазета. 9.00 В гостиной Семейного канала. 9.20 Домоведалец. 9.35 Консилиум. 10.05 В гостиной Семейного канала. 10.25 Пенсион. 10.30 СИВ. 10.35 Ноу-хау. 11.05 В гостиной Семейного канала. 11.25 Журнал журналов. 11.35 В семейный блокнот. 12.00 В гостиной Семейного канала. 12.20 Большой хоккей. 13.00 Пригласительный билет. 13.30 СИВ. 13.35 С полусловa. 14.05 «Литургия». Д/ф. 15.20 СИВ. «Новости кино». 15.40 Цветы России. 16.30 Юмориста вызывали? 16.45 СИВ. 17.00 Догшоу. Я и моя собака. 17.30 Вернисаж И.Резника. 18.00 Сегодня. 18.30 Характеры. 19.10 «Полиция Майами. Отдел нравов». Сериал. 20.00 Намедни. 20.45 Куклы. 21.00 Сегодня. 21.35 Мир кино. «Иисус Христос — Суперзвезда». 23.25 Третий глаз.

Санкт-Петербург

8.25 Актуально-насущно. 9.00 Стиль жизни. 9.05 Х/ф «Бегзайца по полям». 11.20 Ничего, кроме... 11.30 Ток-шоу «Наобум». 12.00 «Сны о Гоголе». Телеспект. 13.30 Овертайм. 13.45 Еще одна Россия. 15.00 Театральная провинция? 15.30 У всех на виду. 15.40 Мы и банк. 16.20 Студия «Вообрази». 16.35 Цирк от Валентина. 17.05 Парад парадов. 18.10 Большой фестиваль. 18.30, 21.00 Информ ТВ. 18.50 «Альфредо, Альфредо». Х/ф. 20.30 Рандеву. 21.20 «Симфония танца». Балет. 22.05 Храм. 22.35 Пасха. Торжественное богослужение. Трансляция из Свято-Троицкого собора Александро-Невской Лавры.

Польское телевидение

Программа 1

08 00 Экологическая программа. 08 15 Из Польши. 08 30 Все об огороде. 08 55 Агролиния. 09 30 «Возвращение в будущее». Сериал пр-ва США. 09 55 Программа дня. 10 00 Новости. 10 10 «Зерно». Программа католической редакции. 10 35 Программа для детей и молодежи. 11 35 Квант. 11 55 Богатые и бедные. 12 00 Документальный фильм. 13 00 Новости. 13 10 Страна. 13 25 Телеконцерт пожеланий. 14 00 Животные мира. 14 30 Мультфильмы У. Диснея. 15 45 Телетеатр. 16 25 Тележурнал. 17 05 «Билл Гоусби шоу». Сериал пр-ва США. 17 30 Тележурнал. 17 50 Календарь XX века. 18 00 Телеэкспресс. 18 25 Телетурнир. 18 55 Тележурнал. 19 10 «Больница надежды». Сериал пр-ва США. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 00 «Мания величия». Комедия пр-ва Франции. 23 00 Программа кабаре. 23 55 Развлекательная программа. 00 20 Новости. 00 30 Спортивная суббота. 01 05 «Подразделение «Дельта». Фильм пр-ва США. 03 10 «Убийственный рейс». Часть 2. Фильм пр-ва США.

Программа 2

08 00 Панорама. 08 10 Музыкальная программа. 08 30 Такие одинокие. 08 50 Уроки языка глухонемых. 09 00 Мультсериал. 09 20 Приветствие. 09 30 Местная программа. 10 30 Тележурнал. 11 00 Животные Австралии. 11 30 Портреты поляков. 12 00 Встреча с Ганной Барберой. 12 45 «Еще один шанс». Фильм пр-ва США. 14 20 спортивная студия. 15 00 События недели. 15 35 Ребусы. 16 05 Телетурнир. 16 35 Повесть о Швейке. 17 05 Телетурнир. 18 00 «Прощай Чипс». Сериал пр-ва Англии. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 19 30 Семь дней - мир. 20 05 Телетурнир. 20 35 Сумасшедшие цифры. 21 00 Документальный фильм. 22 00 Панорама. 22 30 Спортивная программа. 22 35 Слово на воскресенье. 22 40 Музыкальный журнал. 23 10 «Сиротки». Фильм пр-ва США. 01 05 Панорама. 01 10 Спортивная студия.

Нядзеля, 14 красавіка

Белорусское телевидение

8.00 «Звездочка». Ф/к. 8.40 «В светлый день Пасхи». Д/ф. 9.05 «Конон». 9.30 Лучшие хиты MTV. 10.00 Победитель. 10.20 Все нормально, мама! 10.50 Туробъектив. 11.10 Все мы родом из детства. 12.40 Слово на Воскресение Христово. 12.55 Пасхальная сябрына. 13.25 Вершина мира. 13.45 Студия «Окно». 14.15 Театр в кресле. 14.55 Авто-парк. 15.10 «Вечные ценности». 16.10 Родовод. 16.40 Пасхальная сябрына. 17.10 Мост. 17.35 «Дикий юг». Д/ф. 18.05 Гости в дом. 18.15 Пасхальная сябрына. 18.45 Вершина мира. 19.05 Бездельник. 19.40 Колыбельная. 20.00 Резонанс. 20.50 Новости-ТВ. 21.05 Ток-шоу «Карамболь». 21.45 «Мать Иисуса». Х/ф. 23.10 Бархатный сезон. 23.40 Хоккей. Чемпионат мира. Сборная Беларуси — сборная Латвии.

ОРТ

6.50 Тираж «Спортлото» 7.00, 8.10 Подъем! 8.00 Новости 9.05 Непутевые заметки 9.25 Пока все дома 10.00 Утренняя звезда 10.50 Из первых рук 11.00 Служу России! 11.30 Играй, гармонь любимая! 12.00 В городе N 12.25 Очевидное-невероятное 12.55 Смехопанорама. 13.25 Сериал «Мера за меру» 14.00 Новости 14.20 «Фальстаф» Джузеппе Верди. 15.15 Как-то раз 15.25 Клуб путешественников 16.10 Резерв 3 16.15 Мультфейерверк. 17.00 Новости 17.20 Пасхальная вечерня в Храме Христа Спасителя 17.45 Футбольное обозрение 18.15 Песня — 96 18.56 Реклама 18.59 19.59. 19.55 КВН-96. 21.50 «Детективное агентство «Лунный свет». 22.50 Новости 23.00 Любовь с первого взгляда 23.45 Музыкальная программа 0.45 «Марица». Т/ф.

Канал «Россия»

7.00 В это день... 7.10 Всего понемногу. 8.00 Не вырубить... 8.15 Вас приглашает. 8.30 Гостиница деда Мазая. 8.45 Первый дубль. 9.00 Светлое Христово Воскресение. 9.30 Аты-баты... 10.00 Вести в одиннадцать. 10.15 Русское лото. 10.55 Клип-антракт. 11.00 «Волк — изгой Испании». Д/ф. 11.55 Футбол без границ. 12.25 Книжная лавка. 12.55 Поздравление Патриарха Московского и всея Руси Алексия II со светлым Христовым Воскресением. 13.00, 19.00, 23.35 Вести. 13.20 Короткая память. 13.35 «Бланш». 14.25 Караоке по-русски. 14.45 Империя игр. 15.35 «Хрустальный дворец». Балет. 16.05 Колесо истории. 17.00 Волшебный мир Диснея. 17.55 Клип-антракт. 18.00 Этот совершенный «Современник». 19.25 Фильм «Инкогнито из Петербурга». 21.05 Аншлаг и К. 22.00 Перпендикулярное кино. 22.50 У Ксюши. 23.20 Рек-тайм. 23.50 Анализы недели.

IV канал, НТВ

7.00 СИВ. 7.10 Ключи серебряные. 7.40 «...Простерто в столетия». Д/ф. 8.30 Анонс Семейного канала. 8.35 Детская площадка. 8.55 Телегазета. 9.00 В гостиной Семейного канала. 9.20 Космическая телеантенна. 9.35 Пенсион. 9.40 Полезные советы. 10.05 В гостиной Семейного канала. 10.30 СИВ. 10.35 Графоман. 10.45 «Табачный капитан». Х/ф. 12.05 В гостиной Семейного канала. 12.30 Вечные ценности. 13.30 СИВ. 13.35 Ключевой момент. 13.45 Вас приглашает. 13.55 Музыкальная кунсткамера. 14.25 «Бурда моден» предлагает... 14.55 Футбол. Чемпионат России. 15.55 Домашние питомцы. 16.15 Подъем переворотом. 16.45 СИВ. 17.00 «Полицейский Кэттс и его собака». 17.30 Сто к одному. 18.00 Сегодня. 18.30 Овация. 19.00 «Полиция Майами. Отдел нравов». 20.00 Итоги. 21.10 Фильм Бэрри Левинсона «Человек дождя». 23.35 Лучшие шоу и варьете мира. «Лидо».

Санкт-Петербург

7.55 Это ваш день. 8.20 Целительное слово. 8.55 Стиль жизни. 9.00 «Альфредо, Альфредо». Х/ф. 10.35 Храм. 11.05 Россия. Выбор пути. 11.35 Х/ф «Уик-энд в Зюйдкоте». 13.35 Классика-5. 14.30 Детское ТВ. 14.55 Бросайка. 15.40 «Воробей на льду». Х/ф. 16.40 Анонс телепрограмм. 16.55 Чемпионат Италии по футболу. 19.00,21.00 Информ ТВ. 19.20 «Простофиля». Х/ф. 21.25 Ноу смокинг. 22.10 «Корпус торпедо». Х/ф.

Польское телевидение

Программа 1

08 00 Сельское хозяйство в мире. 08 05 Польские танцы. 08 35 Тележурнал. 09 05 Музыкальная программа для детей. 09 35 Телеутро. 10 50 Программа для детей. 11 15 В старом кино. 12 35 Море. 13 00 Трансляция из Ватикана. 13 20 Публицистическая программа. 14 00 Новости. 14 10 Неделя. 13 40 Беседа. 14 40 Перец и ваниль. 15 20 «Север - Юг». Сериал пр-ва США. 16 10 Программа для родителей. 17 00 Документальный фильм. 17 35 «Крик». Монодрама. 17 50 Календарь XX века. 18 00 Телеэкспресс. 18 20 Стоит посмеяться. 18 50 Сатирическая программа. 19 05 «Доктор Квинн». Сериал пр-ва США. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 «Материя, жены, любовницы». Сериал пр-ва Польши. 22 05 Тележурнал. 23 10 Воскресная встреча. 23 30 Правительственный журнал. 00 00 Зачем нам... кино. 01 00 «Еда». Фильм пр-ва США. 02 45 Концерт.

Программа 2

08 00 Эхо недели. 08 30 Фильм для глухих. 09 20 Слово на воскресенье. 09 30 Местная программа. 10 30 Приветствие. 10 35 Политический комментарий. 11 00 Отчизна. 11 15 Программа для детей. 12 15 Театр для детей. 13 05 «Молодость Линкольна». Фильм пр-ва США. 15 00 Спортивная студия. 16 05 Телетурнир. 16 30 Катехизм. 17 00 Шанс на успех. 18 00 «Беверли Хилз». Сериал пр-ва США. 18 50 Вторая программа. 19 00 Местная программа. 19 10 Концерт популярной музыки. 20 05 Телетурнир. 20 30 Мультсериал. 21 00 Специальная линия. 22 00 Панорама. 22 30 Спортивная программа. 22 45 Художественный фильм. 00 15 «Избранник». Балетное представление. 01 05 Панорама. 01 10 Концерт.

НАШ КАЛЯНДАР

5 красавіка

1936 г. У мястэчку Мір нарадзіўся Раман Тармола, вядомы паэт.

6 красавіка

1792 г. Расейскія царскія войскі пад камандаваннем М.Даўгарукава без супраціўдзейства занялі Горадню.

1887 г. У мястэчку Турэц (цяпер - Карэліцкі раён) нарадзіўся Анатоль Дзяркач - паэт, сатырык, гумарыст. Рэпрэсаваны ў 1937-ым.

1905 г. Памёр Язэп Баранецкі, выдатны прыродазнаўца, батанік (ураджэнец нашага краю).

7 красавіка

1983 г. У пасёлку Зэльва памерла Ларыса Геніюш - вялікая беларуская паэтка, патрыётка-хрысьціянка.

8 красавіка

1905 г. Па вуліцах Мураўёўскай (сёньняшняя Ажэшкі) і Саборнай (Савецкая) у Горадні прайшло тысячнае шэсьце супраць гвалту ўладаў. Дэманстрацыя была разагнана, 9 чалавек арыштаваныя.

10 красавіка

1854 г. Нарадзіўся Аляксандр Дунін-Горкавіч, вядомы географ і краязнаўца (ураджэнец Гарадзеншчыны).

11 красавіка

1946 г. У вёсцы Несьцяняты, што на Смаргоншчыне, нарадзіўся Уладзімір Церабун, самабытны беларускі скульптар.

1963 г. Нарадзіўся Ігар Басінскі, гарадзенскі майстар стральбы з малакалібернага пісталета. Бронзавы прызёр Сеульскай Алімпіяды 1988 г., неаднаразовы чэмпіён і прызёр іншых спаборніцтваў.

12 красавіка

1541 г. Нарадзіўся Іпаці Пацей (сьвецкае імя - Адам Львовіч), царкоўна-дзяржаўны дзеяч ВКЛ, вялікі руплівец уніяцтва.

Падрыхтаваў Уладзімір ХІЛЬМАНОВІЧ.

КРЫМІНАЛЬНАЯ ХРОНІКА

БАЦЬКІ І ДЗЕЦІ

У Горадні па вуліцы Дзяржынскага сын з маці распівалі моцныя напоі. Але ж нашчадку не хапіла і і ён патрабаваў грошай на дабаўку. Калі ж маці запярэчыла, то 42-гадовы, нідзе не працуючы сын моцна зьбіў ужо старую жанчыну, ад чаго яна і памерла.

Падобнае злачынства ўчынена і ў вёсцы Кулі Берастаўіцкага раёну, дзе таксама п'яны сын высьвятляў адносіны з бацькам.

А ў Ваўкавыску затрыманы бацька з сынам. Яны абодва падазраюцца ў забойстве жыхара вёскі Багенцы, які прыйшоў да іх у госьці. Трагедыі таксама папярэднічала п'янка.

КОШТ ГАРАЧАГА ПАЦАЛУНКА

Грамадзянін Расеі з Магнітагорска, які прыехаў у Горадню за іншамаркаю, заявіў у міліцыю аб крадзяжы з яго нумара ў гатэлі 7 тысяч долараў. Але, як потым высьветлілася, пацярпелы вырашыў спалучыць адразу дзьве справы: купіць легкавік і пазабаўляцца ў кампаніі маладой гарадзенкі. Тая, аднак, ноччу ціхенька пакінула пакой гатэля «Турыст», прыхапіўшы сумку з рэчамі расейца і грашыма.

З-за асабістай нядбайнасьці пацярпеў і гаспадар кватэры ў Ашмянах, да якога злачынец залез праз фортку і скраў 615 долараў, 250 марак, 650 тысяч рублёў і скураную куртку.

Іван ДАНІЛОВІЧ.

ПРЫРОДНЫЯ ЖАРТЫ ЦІ ЧАЛАВЕЧАЯ НЯДБАЙНАСЬЦЬ?

Самым «чорным» першакрасавіцкім жартам у Горадні была навіна пра тое, што ўпаўшая з даху штабу войска сасулька забіла прахожага. Затое 2 красавіка не да жартаў было маладой жанчыне, якая выправілася ў Смаргоні са сваім трохгадовым сынам на прагулку. З даху крамы «Ранішняя зорка» ў заходнім гарадку на іх галовы зваліўся вялізны ком сьнегу. Для жанчыны гэтая «прыгода» скончылася бальнічным ложкам.

В.Л.

ДЗЬВЕ ВЫСТАВЫ — ДВА НАСТРОІ

На мінулым тыдні ў Горадні адчыніліся дзьве экспазіцыі: выстава прац настаўнікаў маляваньня гарадзенскіх школ і персанальная выстава васемнаццацігадовай Аксаны Волах. Першая экспануецца ў Выставачнай залі Саюзу беларускіх мастакоў, другая — у галерэі «У майстра».

Безумоўна, гэтыя выставы вельмі адрозьніваюцца: і прафесійным узроўнем удзельнікаў, і тэматыкай, і канцэптуальнасьцю. З апошняй, як заўсёды, цяжка. Асабліва, калі казаць пра «супольныя праект» — калектыўную экспазіцыю настаўнікаў маляваньня. Надта ўжо стракатаа-ляпаватай і «няроўнай» яна атрымалася. Сярод цікавых і падкрэсьлена-прыгожых ёсьць і ардынарныя, і наадварот —высокаідэйныя, як палатно Рышарда Далькевіча «Адам Міцкевіч». Праўда, польскі сьцяг на той карціне, мякка кажучы, не глядзіцца... Тым ня менш, калі адкінуць «афіцыёз» прэзэнтацыі, застаецца добрае ўражаньне, бо ёсьць у горадзе людзі, якія далучаюць дзяцей да прыгожага, дораць ім свае веды і цеплыню.

Парадавала сваёй выставай у галерэі «У майстра» выхаванка студыі выяўленчага мастацтва «Сугучча» (што пры палацы «Юнацтва») Аксана Волах. Ейныя працы вандравалі па Грэцыі, Нарвегіі, Францыі, Венгрыі, Нямеччыне, Злучаных Штатах...

Аксана не зьбіраецца стаць прафесійным мастаком, а проста выплёсквае свае эмоцыі, настроі, захапленьні. І яе крыху наіўныя карціны ўражваюць сваёй шчырасьцю і духоўнасьцю —падставовымі якасьцямі, на якія часта не зважаюць прафесійныя майстры.

Ігар ГАНДЛЕЎСКІ.

Фота Я.ВАНЮКЕВІЧА і У.УЛАДАСЕВІЧА. На здымках: Аксана Волах; фрагмент выставы настаўнікаў маляваньня.

ЭСТАФЕТУ ПРЫМАЕ НАВАГРАДАК

Трэці раз будзе ў нашай краіне адзначацца сёлета Дзень беларускага пісьменства і друку. Пасьля Полацка і Турава эстафету прымае Навагрудак.

Рэспубліканскі камітэт па сьвяткаваньню гэтага Дня яшчэ ня створаны, але Навагрудчына ўжо пачала падрыхтоўку. Днямі адбыўся раённы семінар бібліятэкараў і загадчыкаў устаноў культуры, на якім вырашалася, як лепей адзначыць гэтую падзею. 20 сакавіка райвыканкам прыняў рашэньне з красавіка па жнівень правесьці эстафету «Ад мінулага ў сёньня і ад сёньня ў заўтра вядзе нас друкаванае слова», якая ахопіць увесь раён. Пачатак ёй ужо пакладзены. 5 красавіка эстафету прыняла Любча.

Вацлаў СЯРПІНСКІ.

ВЕСЬНІК ПАСХІ

З 7 красавіка ў гарадзенскім музеі гісторыі рэлігіі адчыняецца вялікодная выстава «Весьнік пасхі». Да 1 чэрвеня наведвальнікі музея змогуць убачыць паштоўкі, яйкі-пісанкі, абразы, кнігі, гравюры, скульптуры ды іншыя рэчы з фондаў музею, прысьвечаныя вялікоднай тэматыцы.

ЗНАЙШЛОСЯ МЕСЦА РОДНАЙ МОВЕ

Убачыў сьвет першы ў гэтым годзе нумар штоквартальнага часопіса «Misericordia» (Міласэрнасьць), які выдаецца ў Горадні дабрачыннай каталіцкай арганізацыяй «Карытас». У нумары разнастайная інфармацыя аб дзейнасьці гэтай арганізацыі ў вобласьці, а таксама ў краінах Цэнтральнай і Усходняй Эўропы, разважаньні на рэлігійныя тэмы, артыкул аб Пабернардынскім касьцёле ў Горадні. У адрозьненьне ад папярэдняга нумару, у якім усе матэрыялы былі надрукаваныя на польскай і расейскай мовах, на гэты раз часопіс зьявіўся ў сьвет у польска-беларускім варыянце.

Вітаўт РУДНІК.

ЦЭНТР ІМЯ ЯЗЭПА ДРАЗДОВІЧА

18 кастрычніка 1995 году ў Віцебскім аблвыканкаме быў зарэгістраваны культурна-асьветніцкі цэнтр імя Язэпа Драздовіча. Створаны ён быў намаганьнямі творчай інтэлігенцыі Браслаўскага, Глыбоцкага, Мёрскага, Пастаўскага і Шаркаўшчынскага раёнаў.

Мэтай стварэньня і дзейнасьці Цэнтру зьяўляецца падтрымка разьвіцьця культуры, краязнаўства, навуковых дасьледаваньняў, зьвязаных з гісторыяй і культурай рэгіёна.

У 1996 годзе Цэнтр плануе правесьці дзіцячую выставу-конкурс «Шляхам Драздовіча», краязнаўча-археалагічны лагер, «Дзісненскія чытаньні», прысьвечаныя паўстаньню 1831 году, міжнародны драздовічаўскі пленэр, выставы ўдзельнікаў пленэра ў Мінску, Беластоку і Полацку.

Сябры Цэнтру зьвярнуліся праз раду да ўсіх ураджэнцаў рэгіёну з просьбай аб аказаньні пасільнай дапамогі ў фінансаваньні запланаваных праектаў.

В.ДРЭМА.

СПОРТ

ЗОЛАТА БУДАПЕШТА - ГАРАДЗЕНСКІМ ДЗЯЎЧАТАМ!

Сапраўдны фурор зрабілі беларускія снайперы на чэмпіянаце кантыненту, які прайшоў у Будапешце.

Алімпійская чэмпіёнка з Горадні Ірына Шылава заваявала два залатыя медалі ў стральбе з пнеўматычнай вінтоўкі, стаўшы лепшай у асабістым заліку і ў складзе жаночай зборнай. Два медалі, праўда, бронзавыя, заваявалі і другі нашы алімпійскія чэмпіён - Канстанцін Лукашык, які быў трэцім у стральбе з пісталету і ў камандным і ў асабістым заліку. Выдатна выступілі і дзяўчаты-пісталетчыцы, таксама заваяваўшыя для Беларусі залатыя медалі. У складзе нашай каманды вызначылася гарадзенка Людміла Барэйша.

«ПРИЗЁРОМ МОЖЕШЬ ТЫ НЕ БЫТЬ, НО ОЛИМПИЙЦЕМ БЫТЬ ОБЯЗАН»

Гэтыя перафразаваныя радкі з верша Мікалая Някрасава выдатна адлюстроўвалі задачу, якая стаяла перад лепшымі беларускімі барцамі вольнага і грэка-рымскага стыляў напярэдадні чэмпіянату Эўропы ў Венгрыі.

Акрамя медалёў чэмпіянату на гэтых спаборніцтвах разыгрываліся і пуцёўкі на Алімпіяду. Сярод атлетаў-вольнікаў іх атрымалі лепшыя восем спарцмэнаў у кожнай вагавай катэгорыі. У іх лік трапілі і двое вольнікаў з Горадні - Аляксандр Саўко (6-е месца) і Алег Гогаль (8-е месца).

Паедуць у Атланту і ўсе тры гарадзенскія барцы класічнага стылю. Аляксандр Сідарэнка (90 кг) быў у Будапешце 4-м, Аляксандр Паўлаў (48 кг) - 5-м, а Валеры Цыленьць - 9-м, ускочыўшы, як кажуць, у апошні вагон цягніка ў Амерыку. Чэмпіёнам Эўропы ў цяжкай вагавай катэгорыі стаў Сяргей Ліштван з Менску, які зьмяніў у зборнай славутага Анатоля Федарэнку.

У камандным заліку ў абодвух стылях барацьбы занялі 4-е месца. За алімпійскія медалі ў Атланьце будуць змагацца сем спарцмэнаў вольнага стылю і восем - класічнага. Большае прадстаўніцтва з эўрапейскіх краін у Атланьце будзе мець толькі Расея.

В.М.

СПРЫНТ

У чарговых гульнях чэмпіянату краіны па баскетболу гарадзенскія баскетбалісткі двойчы саступілі менскаму «Гарызонту» - 75:101 і 74:98.

***

Хакеісты «Нёмана», перамогшы 28 сакавіка з лікам 5:1 жлобінскую «Белсталь», занялі ў чэмпіянаце краіны трэцяе месца.

***

Падзяліўшы ачкі ў сустрэчах з менскім СКА (3:2 і 1:3) валейбалісты "Камунальніка" напярэдадні апошняга туру, які пачаўся ўчора ў Віцебску, займаюць трэцяе месца

***

Удала згулялі ў апошнім туры чэмпіянату Расеі па футболе беларускія легіянеры, забіўшыя тры галы. Вызначыліся Андрэй Рапейка («Лакаматыў» Ніжні Ноўгарад), Канстанцін Арэшнікаў («Крылы Саветаў» Самара) і Сяргей Штанюк («Дынама» Масква).

В.Р.

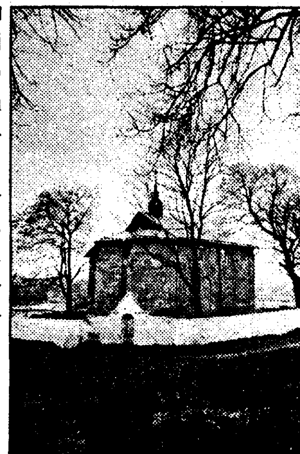
КАЛОЖА МОЖА ЗВАЛІЦЦА Ў НЁМАН

«Жамчужына нашай культуры», метрыка беларускага існаваньня» - гэта ўсё пра Каложу. Лёс яе нагадвае сёньня пра лёс Беларусі. Зьнявечаная часам і прыродай, а найперш людзкай абыякавасьцю, стаіць яна гаротная, быццам чакаючы прысуду...

Мінаюць стагоддзі, а не знаходзіцца ва ўладароў - каралёў, цароў, генсекаў і прэзідэнтаў - грошай на тое, каб адназіць яе, адвесьці ад яе тую небясьпеку, што пагражае ёй штодня. Няма грошай і ўсё тут. На самалёт для Лукашэнкі ёсьць, на ўтрыманьне самых вялікіх сярод суседзяў унутраных войскаў ёсьць... Ёсьць у прэзідэнта грошы і каб пабудаваць новую царкву Сьвятой Троіцы на стыку Беларусі, Расеі і Украіны ў гонар «братняга саюзу славян». А вось на Каложу - няма.

Сёньня вашай увазе мы прапануем урывак з артыкула Ігара Трусава «Нясе свае воды Нёман...», які быў надрукаваны ў беластоцкай газеце «Ніва» 23 студзеня ў 1994 годзе. Ніводнае з пастаўленых у ім пытаньняў за гэтыя гады ня вырашана. Больш таго, становішча стала яшчэ горшым. Перадаючы гэты артыкул у рэдакцыю, спадар Трусаў папярэдзіў, што калі ўлады ня зробяць кардынальных крокаў па захаваньню Каложы ў бліжэйшыя дні, веснавая паводка стане для Барысаглебскай царквы апошняй. Ня дай Божа!

«Што зараз можна зрабіць дзеля ўратаваньня Каложы? Магчыма ўжо нічога! Чаму? Ёсьць падставы... Высокі стан вады ў Нёмане назіраецца ў сярэднім больш-менш рэгулярна праз 19 гадоў, а катастрафічна высокі - праз 36. Гэта абазначае, што катастрафічная паводка на Нёмане можа адбыцца ў 1996 - 1997 гадах. Расейскія інжынеры заўважылі, што і пасьля ўмацаваньня берага Каложскай гары ў 1896 годзе, ужо ў 1904 годзе назіраліся працэсы спаўзаньня берага і на мурах царквы зьявіліся новыя шчыліны. Тое самае заўважыў і аўтар гэтых радкоў ужо пасьля завяршэньня кансервацыйных прац у першай палове 80-х гадоў. Толькі сьляпы і той хто ня хоча бачыць, пасьля таго, як на «маячках» 1989 году пайшлі шчыліны, ня зробіць выснову, што некарысныя працэсы ў глыбі грунту ішлі і ідуць увесь час. Што таму прычынай? Канешне, перад усім натуральныя геалагічныя працэсы. Але на гэтыя працэсы ў апошнія гады моцна ўплываюць так званыя «антрапагенныя зьявы». Палова ўсіх новых будынкаў у Горадні зроблена са жвіру, які здабыты з дна Нёмана. У тым ліку і ў межах горада. Тыя сьвідравіны, якія зрабілі ў дне Нёмана расейскія інжынеры сьведчаць, што вадаўпорны марэнны падклад на дне ракі не вельмі магутны. Калі гэты падклад прабіты дзе-небудзь моцнымі механізмамі працаўнікоў рачнога порту, то гэта азначае наяўную зьмену гідралагічнай сітуацыі. Каложскую гару абмываюць воды ня толькі Нёмана, але і ракі Гараднічанкі (яе ведаюць больш пад назвай «Ванючка»). У гэтую рэчку адкрыты сьцёкі больш за 40 калектараў з бруднай і агрэсіўнай вадой з гарадзкіх вуліц і прадпрыемстваў. Як уплываюць гэтыя «араматныя» воды на Каложскую гару? Узадужж падэшвы пад гарой праведзены чатыры гады таму вельмі моцны калектар сьцёкаў, з якога больш-менш рэгулярна б'е фантан «вадзіцы» з гарадзенскай гарбарні. Як ён уплывае на гару? Дзеля выгады гараджан з Каложскай гары былі зроблены сходы, каб яны з Новага парку маглі прайсьці да Нёмана. Сходы былі зроблены такім чынам, што амаль кожнае лета іх разбураюць лівені, іх трэба рамантаваць, але як гэтыя лівені ўплываюць на гару і набярэжную пад ёй?

Але некаторыя рэчы я ведаю напэўна. Першае тое, што Нёман у межах Горадні прабіў узвышша, што ягоная даліна вузкая і ня мае поймы. Па-другое, склад нёманскіх берагоў - гэта ня толькі пясок, гліна, жвір, але і вялікія ці малыя слаі і лінзы з мергелю, крэйды, вапністага мулу. Па-трэцяе, са школьнай лаўкі я ведаю, што вада з кіслай рэакцыяй вышчалочвае вапністыя лінзы і на іх месцы атрымоўваюцца карставыя пустоты, над якімі часам правальваецца зямля. Я ведаю, што ва ўсіх чатырох сьвідравінах доктар Браніслаў Галіцкі трапіў у 1933 годзе і на маргель, і на вапністы мул, і на крэйду (вапну). Але анія, ані хто іншы ня ведае, ці ёсьць карставых пустоты пад Каложай! Ані я, ані хто іншы не ведае, напэўна, што з пералічаных вышэй рэчаў уплывае адмоўна на стан Каложы, а што не. І ўвогуле, колькі яна прастаіць!

Калі я знайшоў у пецярбурскім архіве памерныя чарцяжы незахаваўшыхся частак Каложскай царквы, то я ляцеў у Горадню, як на крылах. А як жа! Гэта ж магчымасць аднавіць царкву, хай і на стан першай паловы XIX стагоддзя. Потым, калі я аналізаваў вопіс сьвідравін з 1904 году і высновы расейскай камісіі, чытаў геалагічныя справаздачы з 1933 году і справаздачу з 1990 году аб уплыве здабычы жвіру на стан Нёмана, -я спалохаўся! Каложа можа зваліцца ў раку яшчэ да пачатку рэстаўрацыі!

Добра, калі я - аматар у геалагічных справах-памыляюся. Добра, калі гэтыя мае памылкі сьпецыялісты доказна абвергнуць на картках досьледнай працы. Але гэтай працы дагэтуль няма!

Што ж ёсьць на сёньня? Ёсьць грошы, якія спадар Алег Трусаў здабыў на дасьледаваньне Каложскай гары ўвясну 1993-га году. Ёсьць камітэт, які сабраў колькісь грошай і на штосьці можа іх выдаць. Ёсьць спадар Дзьмітры Бубноўскі ў Менску, які на ўзроўні ўрада адказвае за стан кожнага помніка дойлідства ў Беларусі. Ёсьць адпаведная асоба на ўзроўні горада - спадар Аляксандр Хамко, які фінансуе і назірае за тым, «як робіць сьвідравіны на Каложскай гары ў тым месцы, дзе «можна загнать технику». Ёсьць гарадзенскі рачны порт - адзін з магчымых вінаўнікаў у сёньняшняга стану Каложы; порт, якому экалагі ўжо не даюць здабываць жвір; порт, які яшчэ да заканчэньня геалагічных дасьледаваньняў мог бы даць працу і заробкі сваім людзям, калі б пачаў умацаваньне берага з боку ракі, калі б зрабіў увясну пляцоўку для тэхнікі, якая павінна была б працаваць на ўмацаваньне схілу Каложскай гары. Ёсьць добрыя сябры - кіраўнікі мэрыі Ліможа, якія спачатку прыватна мне, а потым уладзе вобласьці і горада паабяцалі дапамагчы сьпецыялістамі і, магчыма, сродкамі (каб толькі пасьпелі!). Ёсьць добры архітэктар - Вадзім Гліньнік, якога ў Менску прызначылі адказваць за Каложу, але ўлады галоўнага архітэктара праекту не далі, а гэта значыць, што ён, як і я, - прыватная асоба. Вось, як мне здаецца, ўсё, што ёсьць на сёньня.

А што будзе потым? Потым будзе вясна. Будзе паводка... А пакуль, нясе Нёман свае воды...

Ігар ТРУСАЎ, гісторык, Горадня.»

ЁСЬЦЬ І Ў НАС ДОЎГАЖЫХАРЫ

Днямі сто гадоў споўнілася Тацьцяне Казіміраўне Матусевіч з вёскі Мільва-Бярэзіна Іўеўскага раёну. Жанчына, нягледзячы на свой век, адчувае сябе бадзёра і жыцьцярадасна.

Вацлаў СЯРПІНСКІ.

З ДНЯ НА ДЗЕНЬ

ПАГОНЯ
Рэдактар МІКОЛА МАРКЕВІЧ
Заснавальнік: культурна-асьветніцкі фонд "БАЦЬКАЎШЧЫНА"
Адрас рэдакцыі: 230023, г.Горадня, вул.Дамініканская, 1.
Тэлефоны: (0152) 45-35-61, 45-41-83
E-mail: dimos@pagonia.belpak.grodno.by
FREESPACE BBS 0152-453-714
Газета выдаецца па пятніцах
Рэгістрацыйны нумар 465
Пры передруку спасылка абавязкова.
Індэкс 63124.
Гарадзенская абласная ўзбуйненая друкарня: 230003, г.Горадня, вул. Паліграфістаў, 4.
Заказ 1242
Наклад 12554 паасобнікі.
Нумар падпісаны да друку ў 16.00, 04.04.96